

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 83. sz. hír / napirenden.../ utolsó bekezdésének 1. sorában a név helyesen:

bencsik i s t v á n .

/mti/

.-.

- v é g e -

- 68 -

224. Zeli

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 28.

bb. 1. kétszáz művészeti tárlatot rendez az idén a kulturális kapcsolatok intézete

1 tf/j/11 cz

1969. február 28.

sokrétű programja van erre az évre a kulturális kapcsolatok intézetének. Különösen a kiállítási naptárban sorakoznak sűrűn a várható események. több mint 200 tárlat, bemutató, hazai, illetve külföldi lebonyolítását vették tervébe a kki munkatársai.

fiatal képzőművészek tárlatát mutatják be a szovjetunióban magyar, magyarországon szovjet festők, szobrászok, grafikusok alkotásaiból. hódmezővásárhelyre küldik el munkáikat a kárpáton tuli területen élő képzőművészek, nógrád megyében szovjet anyag vendégszerepel. bulgáriából is érkezik képzőművészeti gyűjtemény, és egy olyan dokumentációs kiállítás, amely a bolgár nép szocialista építőmunkájának 25 évét reprezentálja. a műcsarnokban csehszlovák képzőművészek kiállítása nyílik a tavasszal. a világhírű jugoszláv szobrászművész, mestrovics alkotásait az ősszel láthatjuk budapest. kubáról építészet és fotóművészeti tárlat ad hirt budapest. az ndk-ból. sok jelentős külföldi siker után magyarországon is bemutatkozik a neves lengyel festőművész, makowski. románia felszabadulásának 25. évfordulójára jubileumi kiállítást rendez budapest. a kki. képzőművészeti alkotásokkal együtt dokumentációs kiállítást is rendeznek.

régi kívánsága teljesül a budapesti művészetbarátoknak: két magyar származású világhíresség, az olasz amerigo tot szobrász- és a franciaországban élő victor vasarely festőművész tavasszal illetőleg a nyáron esedékes tárlatával.

/folyt.köv./

xl

- 1 -

bb. 1./ kétszáz ... folyt./ 11

a testvérvárosi kapcsolatok jegyében kerül sor francia művészek, vallaurisi kerámikusok tárlatára hódmezővásárhelyen, az eddig jobbra csak leírásokból, hallomásból, albumokból ismert ghanai festészet és iparművészet tavaszra időzített budapesti tárlaton személyes élményből is megismerhető lesz. magyar- finn vegyes válogatású éremművészeti kollekció kerül a közönség elé helsinkiben és budapesten is. braziliából építőművészeti, svájc-ból városépítészeti tárlat, „beutazásával”, számolhat a budapesti közönség. a könyvklubban japán művészek alkalmazott grafikáiból, könyv-illusztrációiból sorakoztatnak fel egy tárlatra valót.

nem kevésbé gazdag a külföldön bemutatásra kerülő magyar kiállítások programja. a szovjetunióban „a magyar szobrászat mesterei”, címmel ferenczy béni és medgyessy ferenc remekművei kapnak kiállítási fórumot. uzsgorod városban hódmezővásárhelyi kézművészek mutatják be műveiket. a szovjetunióban és szocialista országok városaiban összesen husz helyen nyílik dokumentációs kiállítás a magyar tanácsköztársaságról. lengyelországba önálló tárlatot küld ki a kki mednyánszky lászló festményeiből, lesz képzőművészeti szereplésünk bulgáriában és csehszlovákiában is.

hagyományos nemzetközi képzőművészeti seregszemlékre 1969-ben is sok meghívást kaptak magyar alkotók: többek között a sao paulo-i biennálére, a nürnbergi művészeti fesztiválra, a lausannei szőnyegbiennálére, a stuttgarti nemzetközi iparművészeti bemutatóra, továbbá faenzába kerámia-kiállításra, nizzába könyvfesztiválra és az eddig már sok magyar sikert hozott indiai gyermekrajz-kiállításra./mti/

bb. 2. növénykísérleti ház épül a szegedi botanikus kertben

vid ká/11 cz

1969. február 28.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjében növénykísérleti ház építését kezdték meg. a növényházban az év bármely időszakában a legoptimálisabb körülményeket teremthetik a növények fejlődéséhez.

/folyt.köv./

be

- 2 -

bb. 2./ növénykísérleti ... folyt./ 11

a négy fülkéből álló klimaházban előre meghatározott program szerint szabályozhatják a hőmérsékletet, a fényviszonyokat és a páratartalmat. ezenkívül programozott ütem szerint irányíthatják a levegő mozgását és a széndioxid koncentrációt is. az új létesítmény a tudományos kutatásokkal párhuzamosan az egyetemi hallgatók magasabb színvonalú képzését is szolgálja./mti-

.-.

bb. 3. „csendházak”, épülnek a zselici erdőszegben

vid ká/11 cz

1969. február 28.

a dél-zselici erdőszegben „csendrezervátum”, -ot alakítanak ki. az itt gazdálkodó ibafai petőfi tsz kényelmes pihenőházakat épít az erdei tisztásokon, ahol a városi emberek kellemes, zavartalan környezetben tölthetik hétvégi pihenőjüket. az első „csendház”, már áll az ugynevezett korpádi tötön, a dél-zselicség legmagasabb pontján. a teraszos házikót a termelőszövetkezet mesteremberei készítették. a kényelmesen berendezett pihenőházat az idelátogatók tetszés szerinti időre bérbe vehetik a gazdaságtól, s az látja el a lakókat étellel és itallal, valamint tüzelővel is. kelles látogatottság esetén a termelőszövetkezet a „csendházak”, egész sorát állítja fel a zselici rengeteg legszebb, legnyugalmasabb részein./mti/

.-.

bb. 4. várbarlang-nyitás

1 tf/mné/11 cz

1969 február 28.

a budai várban húzódó 10 kilométeres barlangrendszer március 2-től ismét minden vasárnap megtekinthető a tit szakembereinek kalauzolásával. ugyancsak megnyílik vasárnap-tól a táncsics mihály utcában azsló múzeum és az ötven méter magas mária-magdolna torony is várja a látogatókat, a tít-séták résztvevőit./mti/

.-.

be

- 3 -

bb. 5. kataszter a bükki barlangokról

vid kz/ká/1L cz

1969. február 28.

a bükk hegység földalatti világát vizsgáló barlangkutató tők a téli hónapokban sem pihennek. katasztert készítenek a karsztvidék mélyén található barlangokról.

a bükkfennsík csaknem husz kilométer hosszú, hat kilométer széles, a tengerszint fölött mintegy 700-900 méter magasan fekvő területén a korábbi évek kutatásai alapján 270 barlangot tartanak nyilván. a „Leltárbavétel”, során kialakulásuk, jellegük alapján osztályozták őket. egy-egy csoport legjellegzetesebbikét a későbbiek során alapos geológiai/morfológiai vizsgálatnak vetik alá, s megfelelő berendezésekkel annak élővilágát is tanulmányozzák majd.

külön osztályba sorolják többek között az istállóskői barlangot, ahol az ősember totemisztikus temetkezésének egyedülálló nyomait találták meg. jávorkút mellett a víznyelő barlangok csoportjába tartozó földalatti üreget tártak fel. járataiban kristálytiszta vizü patakot találtak. vizét a felszínen lévő szakadékokon, az ugynevezett zombolyokon át kapja. Létrás-tetőn rábukkantak a karsztforrásokkal táplált ugynevezett szepesi zombolyra. egy-egy mélyedésben az összegyűlt víz valóságos tavakat alkot. a barlangkataszter segítségét nyújt majd a vízügyi kutatóknak./mti/

bb. 6. a terv-szerződésekről

1 tf/mné/1L cz

1969. február 28.

tart előadást dr. világhy miklós egyetemi tanár, azon a jogász-konferencián, amelyet a kossuth klubban rendez hétfőn a magyar jogász szövetség polgári jogi szakosztálya közösen a tit budapesti jogi szakosztályával./mti/

- 4 -

bb. 7. bővítik a választékot a matyó himzőasszonyok

vid kz/ká/1L cz

1969. február 28.

elkészültek a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet új termékeinek mintadarabjai. valamennyit a motívum-gazdagság jellemzi. az igények változásának megfelelően az eddigieknél gazdagabb himzéssel díszítik többek között azokat a díszdobozokat, amelyet zsebkendő-illetve ékszerartónakhasználnak. hasonlóképpen változatos himzésekkel készítették el a nagystélyi és délutáni ruhák népi himzéssel díszített változatait, amelyek iránt mind nagyobb az érdeklődés külföldön. újdonság lesz a matyó rózsákkal kivarrott „zsebes”, bőrv, a múlt században kialakult ősi szücsös mintákkal kivarrott filcből készült mellény. a szövetkezet egyetlen férfi népművésze készíti majd a matyó népviselet jellegzetes ruhadarabja - a kozsu-mintájára juhbőrből szabott derékig érő bundakabátot, amelyet ugyancsak himzéssel díszítenek.

a hagyományos gyapjufonál helyett gyöngyfonállal himezik ki a női divat táskákat, pénztárcákat, puderkompaktokat. ezeket elsősorban a nyugati országokba szállítják./mti/

- 5 -

bb 8. az országban elsőként: megalakult az orosz nyelv barátainak klubja pécsen

vid/ká bh cz

1969. február 28.

pécsen megalakult az orosz nyelv barátainak klubja - az első ilyen önálló klub az országban - amelynek mindenki tagja lehet, aki beszél vagy tanulja orosz nyelvet. a klubot a mecseki ércbányászati vállalat mszt szervezete hozta létre. azzal a gondolattal, hogy nyelvgyakorlási lehetőséget biztosítson az oroszul tudó dolgozóknak. a vállalatnál ugyanis mintegy nyolcvan ember beszél oroszul, ám rendszeres gyakorlás hiányában csökken a tudásuk. a klubösszejövetele tehát elsősorban a tagok továbbképzését szolgálja: nyelvi módszertani foglalkozásokat tartanak, orosznyelvű újságokat és folyóiratokat olvasnak, különféle szakszövegeket fordítanak, irodalmi műsorokat rendeznek, eredeti nyelvű szöveget filmeket vetítenek és kötetlen beszélgetéseket folytatnak orosz nyelven. a klubtagoknak kitűnő segítőtársai akadtak a pécsi tanárképző főiskola oroszszakos tanárainak személyében. a főiskolának ugyanis nincs saját orosznyelvű klubja, az orosz tanszék kollektívája tehát úgy határozott, hogy a most megalakult klubhoz csatlakozik. /mti/

bb 9. gazdaságossá vált a termelés a borsodi szénbányáknál

vid/kz ká bh cz

1969. február 28.

két éve, 1967-ben az energiahordozók felhasználásában bá- állott változás következett, melypontra „jutott a borsodi szénbányászat. mintegy 2500 bányászt helyeztek más munkakörbe, „szanáltak, a rossz minőségű szenet adó s gazdaságtalanul termelő bányákat. két év alatt hét kiskapacitású bányát zártak be s megkezdték az üzemek koncentrációját. illetve a nagytermelő- kenységű munkahelyek kialakítását. ez év első két hónapjának befejeztével készült „gyorsmérleg,„ szerint a nagyarányú közpon- tosítás és munkahelyi gépesítés eredményeként 1-1 akna napi át- lagtermelése az 1966. évi 611 tonnáról 1100 tonnára emelkedett. ez több, mint amennyit a borsodi szénmedencében valaha is kiter- meltek. a borsodi szénbányák 1967-ben még 110 millió forint rá- fizetéssel termeltek. az idén viszont már nem szorulnak ártámo- gatásra, sőt nyereségesek is lesznek. ennek biztosítására tovább folytatják a gépesítést. három újabb frontfejtésen szűnik meg a csákányozás, és csillézés. /mti/

- 6 -

8.45/szb 4c 8¹⁵

gro-Dun

bb 10. gyorsforgalmu ut épül az egykori jutas és veszprém között

vid/ká bh cz

1969. február 28.

a közlekedés és postaügyi miniszter döntése szerint megszü- nik a veszprém-alsóörs közötti vasutvonal. a régi vasutvonal, amely nagy költséget igénylő felújításra szorulna, továbbra is csak az emelkedőkkel teli pályán haladhatna és így alkalmatlan lenne a modern közlekedés igényeinek kielégítésére. ezért a kö- lekedést a közútra helyezték át. ennek első mozzanataként átépítik és modern gyorsforgalmu uttá fejlesztik az egykori jutas - mostani nevén veszprém - külső - és a városközpont közötti utat. a munkát 20 millió forintos költséggel megkezdték. átépítik a köz- műveket; csapadék és szennyvizelvezető csatornákat, a víznyomó vezetéseket, a telefon kábéleket és a közvilágítási hálózatot is. az idén elkészülő ut a 8-as főközlekedési úthoz csatlakozik. /mti/

--

bb 11. kerékpáros kresz-vizsgát tesznek pest megyei iskoláiban

vid gö/kz bh ká cz

1969. február 28.

hazánkban elsőnek pest megyében szervezték meg az iskolás- gyermekek kerékpáros kresz oktatását. a megyei közúti baleset- elhárítási tanács kezdeményezésére százezer tanuló ismerkedett meg a közúti közlekedés szabályaival. a tanács hasznos kezde- ményezése volt a lovaskocsi-hajtók kresz vetélkedője, továbbá a motoros és autósklubok megalakítása is. sokrétű tevékenységük ellenére tavaly 18.2 százalékkal növekedett a közúti balesetek száma, s az utakon 95 ember halt meg. a megyei kbt ezért az idén még határozottabban igyekszik csökkenteni a balesetek lehetősé- gét és biztonságosabbá tenni a közlekedést. ebben az évben va- lamennyi járásban, városban és nagyobb községben megalakítják a közúti balesetelhárítási tanácsot. a tíz-el közösen 50 helyen - termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban is - kresz aka- démiát, a járási székhelyeken pedig közlekedési vetélkedőket rendeznek. /mti/

--

-7-

8.50/szb 4c 8¹⁵

bb 12. tízezmillió köbméteres víztároló épül a fehérvár-
csurgói ,, vaskapunál,,

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 28.

tízezmillió köbméteres víztárolót építenek a fehérvár-
csurgói ,, vaskapunál,, ahol már a középkorban is hasonló víz-
gyűjtő területet alakítottak ki. az egykori földgát nyomai még
ma is megtalálhatók. a földgátat annakidején vaskapuvál zár-
ták el és innen maradt fenn az elnevezés. a nagyszabású épít-
kezést 1970-ben kezdik meg és 1972 végén fejezik be. a költ-
ségek elérik a 110 millió forintot. a víztároló megépítésével
árvizek idején is lehetőség lesz a gaja-patak vízszintjének sza-
bályozására. a patak ugyanis veszélyes vízbeszivárgásokat okoz
a környékbeli bauxit-bányákban. ezért a tározó megépítésén tul-
menően a gaját 3 kilométeres szakaszon új burkolt mederbe veze-
tik. /mti/

--

bb13. megszűnt a generátorüzem a diósgyőri kohászatban

vid/ bh cz

1969. február 28.

pénteken, a Lenin kohászati művek generátorüzeme meg-
szüntette termelését. az ország egyik legnagyobb generátorgyára
néhány évvel ezelőtt még naponta mintegy ezerhatszáz tonna bar-
naszenet dolgozott fel gáznak, s egyideig a diósgyőri kohászat
energiaszükségletének mintegy negyven százalékát fedezte. a negy-
vennyolc gépegységből álló termelőberendezés hatásfoka magas volt,
de üzemeltetése mégis gazdaságtalannak bizonyult. a magas fű-
tőértékű földgázzal nem vehette fel a versenyt, a generátorüzem
megszüntetésével nemcsak jelentős szénmegtakarítást érnek el, de
számottevően csökken majd a környék levegőjének szennyezettsége,
s az eddiginél jóval kevesebb fénol kerül a szinva patakba. /mti/

--

bb 14. 1100 új munkaalkalom a komlói nőknek - kedvezőre fordult
a bányaváros ,, munkaerőmérlege,,

vid/ká bh cz

1969. február 28.

komlón 1100 fővel több a dolgozó nők száma, mint egy év-
vel ezelőtt. ez a szám jellemző kifejezője annak az erőfeszítés-
nek, amelyet a tanács és egyéb szervek tettek az utóbbi egy-két
esztendőben a bányaváros krónikus női munkaerőfeleslegének meg-
szüntetésére.

/folyt.köv./

- 8 -

8.57/ju K

10⁰⁰ Du

bb 14. / 1100 új munkaalkalom... folyt/

a tanácsi irányítás alatt működő helyiipari vállalat üzemének
bővítésével 686 asszony, leány számára teremtett munkaalkalmat
az utóbbi egy esztendőben. az új gazdaságirányítási rendszer két
fővárosi vállalatot is üzemnyitásra ösztönzött. a május 1 ruha-
gyár és az elektroakusztikai ktsz korszerűen berendezett egysége-
ket telepített komlora és ezeket tovább fejleszti. mindez ked-
vezőbbre fordította a bányaváros ,,munkaerőmérleget,, a korábbi
években havonta félezer körül volt a munkára jelentkezők száma,
most a kétszázat sem éri el. korábban csak minden ötödik munkát
kereső nő talált foglalkozást, most minden második el tud helyez-
kedni. a két budapesti fióközem máris további 210 nődolgozóra
jelentette be igényét. /mti/

--

bb 15. európai élvonalban a magyar tógazdálkodás

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 28.

európai élvonalba került a magyar tógazdálkodás -mondotta
az mti munkatársának ezzel kapcsolatos kérdésére válaszolva
szalay Mihály, a szarvasi haltenyésztési kísérleti állomás
igazgatója. e hely megtartása folyamatos előrehaladást kíván,
s a magyar szakemberek tudatában is vannak ennek. készül a 6
évre szóló középtávú kutatási program, amelynek az az elsődle-
ges célja, hogy országosan tovább növeljék a halhus-termelést,
javítsuk a minőséget, bővítsük a választékot, s csökkentsük a
költségeket. e törekvésekkel összhangban, főleg az alföld ter-
méketlen, mezőgazdaságilag egyébként hasznosíthatatlan talajon
bővítjük a tavak területét, elsősorban is a tiszai vízlépcső
hatósugarában. a piacon főként az ugynevezett zsirszegény ha-
lakat keresik. az ilyen igények kielégítésére a szarvason jól
bevált plikulturás módszert terjesztjük tovább: egy-egy tóban
nemcsak nemespontyot, hanem harcsát, csukát, süllőt, és növény-
evő halakat nevelünk egyszerre. 1975-re országosan 40 százalé-
kal emeljük a meglévő halastavak hozamát. a terv arányairól,
illetve megvalósításának hasznáról sokat mond az a tény, hogy az
ország halastavaiból már jelenleg is évente mintegy félmilli-
árd forint értékű hal- és peccsenyekacsa-hus kerül forgalomba.
számításaink szerint programozott kutatással ez belátható időn
belül megháromszorozható. /mti/

--

- 9 -

9.17 bh

9.17 bh

bb 16. új veszély az intenzív termelésben -szőlőpusztulást okozott a műtrágya túladagolás egy balatoni tiszán

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 28.

csaknem 100.000 holdnyi mezőgazdasági terület részletes talajvizsgálatát végezte el 53 gazdaság megbízásából a mezőgazdasági termelőszövetkezetek üzemgazdasági és tervező közös vállalkozása. többhelyütt az utolsó pillanatban történt a szakemberi vizsgálat. az üzemek ugyanis eddig, a most már feltétlenül szükséges talajellenőrzések mellőzésével általános szabványok szerint adagolták a tápanyagokat, köztük a különböző műtrágyákat, s ez nem egy helyen káros túladagolásra vezetett. a túladagolás nemcsak az értékes talaj-tápanyagok pocsékolását jelentette, de helyenként máris termeskieséseket okozott. a legszembetűnőbb veszélyeztetést a kővágyóréli termelőszövetkezet szőlőskertjében tapasztalták. a szövetkezet 6 éve telepített szőlőskertjében a tőkék pusztulását indította el a foszfor-műtrágya túladagolása, s a még egészséges tőkék hozama is számottevően csökkent. több közös gazdaságban a vizsgálat a talaj túlzott mérvű tápanyag ellátottságát állapította meg. /mti/

bb 17. halálos balesetek

/j bh cz

1969. február 28.

budapesten az illatos ut és a gubacsi ut kereszteződésében váradi györgy 38 éves gépkocsivezető a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette az 54/a jelzésű autóbust és elütötte a gyalogosan haladó brada tajos 34 éves villanyszerelő, budapesti és katonai tiber 28 éves esztorgályos, felsőpakonyi lakosokat. a baleset következtében brada a helyszínen meghalt, katonát életveszélyes állapotban szállították kórházba. a rendőrség váradi györgyöt őrizetbe vette és a baleset ügyében tovább folytatja a vizsgálatot.

a maipart nemzeti szabadkikötő rakodóján az egyik uszályból hasábfá kirakása közben a darukötélből kicsuszott csaknem 15 mázsa sulyu fa és rázuhant az uszály rakterében tartózkodó kiss józsef 35 éves dokkmunkás, budapesti lakosra, aki sérülésébe a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van.

/folyt.köv./

- 10 -

1120/20
1245/20

bb 17. /halálos balesetek.../ 1. folyt.

a soroksári ut 160. sz. alatt levő esztorgagépgyár szerelőcsarnokában csiszolás közben az egyik munkadarab fejbe ütötte jencsik viktor 28 éves lakatos, budapesti lakost, aki sérülésébe a helyszínen meghalt. a baleset okának és körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

szegeden kordás györgy 43 éves gépkocsivezető a 10. sz. aköv személygépkocsijával halálra gázolta az uttest szélén kerékpárja mellett ittasan fekvő bálint józsef 40 éves segéd munkás, szegedi lakost. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

a vas megyei velemér községben özv. kalmár ferencné 91 éves házi tartásbeli lakásában a tüzhelyből kipattanó szikrától a tüzhely közelében levő szalma meggyuladt, és a faépület leégett. özv. kalmárné olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

nagy ferencné 30 éves foglalkozás nélküli, hajduszoboszlói lakos csütörtökön a délutáni órákban felügyelet nélkül hagyta lakásában két éves éva és a 9 hónapos csilla nevű gyermekeit, valamint élettársának tóth anna nevű öt éves gyermekét. anna gyufával játszott és játszás közben meggyújtotta az ágyneműt. füstmérgezés következtében csilla a kórházba szállítás közben meghalt, évat életveszélyes állapotban szállították kórházba. a rendőrség nagy ferencné ellen az eljárást megindította. /mti/

..-

bb 18. a Lottó nyerőszámai

mné bh cz

1969. február 28.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint ácsón a szikra filmszínházban megtartott 9. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

2, 34, 36, 50, 65

március 3-án a Lottóigazgatóság székházában megtartandó nyilvános havi tárgynyerés sorsoláson a 9. játék hét szelvényei vesznek részt. /mti/

..-

- 11 -

11.28 xbh

1120/20
1245/20

bb 19. a 6. vörös hadosztály tagjainak találkozója

j bh ká cz

1969. február 28.

a hazafias népfront nagykovácsi városi bizottsága értesíti azokat az elvtársakat, akik a magyar tanácsköztársaság idején a 6. vörös hadosztály és a nagykovácsin alakult 31-es vörös gyalogezred tagjai voltak, hogy 1969 április 4-én nagykovácsin találkozót rendez. kéri továbbá, hogy az alakulat volt tagjai közöljék nevüket és lakcímüket, valamint a találkozón való részvételi szándékukat 1969 március 20-ig a hazafias népfront nagykovácsi városi bizottságával /hősök tere 9./ /mti/

--

bb 20. burgonya-hajtás f-ólia alatt

vid-kz/mné bh ká cz

1969. február 28.

a duna-tiszaközi gazdaságok után a héten somogy megyében is megkezdtek a korai burgonya előcsiráztatását. a vidék legnagyobb burgonyatermelő-üzemében - a lábodi állami gazdaságban - harminc vagon burgonyát készítenek elő korai kiültetésre. kádarkuton az ottani termelészövetkezetek és a mék összefogásával érdekes kísérlet kezdődött. az eddigi gyakorlat szerint pincékben, lakásokban, vagy beárnyékoltt üveg házakban hajtatták elő a gumókat. a mék most műanyag fólia sátrakat bocsátott ilyen célból a kádarkuti közös gazdaságok rendelkezésére. együttesen 13 vagonnyi burgonya befogadására, illetve előhajtására elegendő fólia-alagutat készítenek. ha a kísérlet beválk, a következő évben széleskörűen alkalmazzák a fólia alatti hajtást. /mti/

--

bb 22. szegedi-szabadkai cipőbemutató

vid/kz bh ká cz

1969. február 28.

közös cipőkiállítást nyitott pénteken szegeden a centrotechna jugoszláv- és a konsumex magyar külkereskedelmi vállalat. a bemutatón a szabadkai solid cipőgyár és a cipő és papucskészítő ktsz mintegy százötven tavaszi-nyári cipőújdonosságát láthatták a fővárosi, a pécsi, a debreceni, valamint a csongrád megyei nagy-és kiskereskedelmi vállalatok meghívott képviselői. a kiállítást, illetve a két ország cipőipari és kereskedelmi szakembereinek találkozóját elősegíti a kishatárforgalmu export, a kölcsönös árucseré bővítését. /mti/

--

- 12 -

12.40 bh

12⁴⁰ bh
13⁴⁰ Dm

bb 21. félepült az ország legkorszerűbb tejgyára

vid-kz/tmén-ju ká cz

1969. február 28.

félepült és részlegesen már termel is székesfehérvárott a fejér-komárom megyei tejipari vállalat központi üzeme, az ország legkorszerűbb tejgyára. a 120 millió forintos költséggel létrehozott üzem automatizált gépsorai, ha teljes kapacitással működnek, 100.000 liter tejet dolgoznak fel naponta. pasztöröző gépei negyedóránként 10.000 liter tejet fertőtlenítenek. három olasz gyártmányu gépsora két és féldecis műanyagflakonokat készít, tejjel tölti és hermetikusan lezárja őket. jelenleg még csak egy ilyen gépsor dolgozik, március 10-ig azonban a másik kettőt is üzembe helyezik. a három gépsor együttesen 80.000 flakont készít és tölt meg naponta. valamennyit az iskolába szállítják. innen látja el a székesfehérvári és a dunaujvárosi iskolákat, de a fővárosba is küldenek naponta 40.000 fiakonnal. az nszk gyártmányu alfa-laval gépsorral negyedkilós műanyag csomagokban alufóliás fedővel kerül le a kész turó. az nszk gyártmányu vajgyártó gépsor óránként 6 mázsa vajat állít majd elő. a tejalackozó óránként 40.000 üveget mos és tölt meg. a későbbiekben - 5-6 millió forintos költséggel - fagyalt üzemmel is bővítik az új székesfehérvári tejgyarat. /mti/

--

bb 24. nincs oroszlan kereslet magyarországon

vid/kz-ju ká cz

1969. február 28.

nem keresett „ cikk, az oroszlan magyarországon - állapították meg családostan a mecseki állatkerti vezetői, akik hónapokon át próbáltak eladni egy „ létszámfeletti, oroszlant. mindössze háromezer forintot kértek érte, ami igazán alkalmi ár az állatok királyáért. a rendelkezés szerint bárkinek lehet „ házi, oroszlanja hazánkban., de vadállattartási engedélyt szerez a belügyminisztériumtól, s megfelelő erősségű rácsosketrecel és az állat tartásához elegendő pénzzel rendelkezik. nem csoda tehát, hogy nem tolongtak a vevők, hiszen drága mulatság az oroszlan táplálása - naponta hét kilogramm húst fogyaszt el. a mecseki állatkertnek nem volt hát választása: más állatkert nem tartott rá igényt, cirkuszi produkciókhoz viszont öreg volt már, ezért agyonlőtték. a kimúlt állat eddig „ társbérletként, „ élt két másik oroszlan ketrecében, így most ez a probléma is megoldódott: semmi sem zavarja ezentúl a megmaradt oroszlanpár -, „ cézár, „ és „ bizánc, „ - békés házasságát. /mti/

--

12.50/j u

-13-

12⁵⁰ ju
13⁵⁰ Dm

bb 23. növelik a parketta, a butorlap és a furnérgyártást -
erdészeti sajtótájékoztató a mém-ben

tjf/gk bh je cz

1969. február 28.

pénteken a mém-ben földes lászló mezőgazdasági és élelmé-
zésügyi miniszterhelyettes sajtótájékoztatón ismertette az er-
dészet és a faipar helyzetét, feladatait. elmondotta, hogy a
faanyaggyártás területén lényegében megszűnt a keretgyártá-
kodás, hatósági ára csak a fenyő-fűrészárúnak van. a termék-
forgalmazásban még az egycsatornás rendszer érvényesül ugyan,
például a fenyő- és bükk fűrészárúnál és az import fenyőnél,
de igen széleskörű már az értékesítés szabad rendszere. javultak
a gyártás feltételei; elsősorban ez tette lehetővé, hogy
mázsánsként 7 forint 70 fillérről csökkentsék a tűzifa fogyasztói
árát. olcsóbb lett a nyers farost és a lakkozott farost is.
a kedvező közgazdasági környezet hatása a számszerű eredményekben is
megnyilvánul. az ágazathoz tartozó valamennyi erdőgazdaság és vál-
lalat nyereséggel zárta az elmúlt évet, 1968-ban 135 millió
devizaforint értékű fát és faterméket exportáltunk, csupán a cser-
papírfából 113 ezer köbméter volt a kivitel.

a tervekkel kapcsolatban a miniszterhelyettes rámutatott:
a faanyaggyártás fő célja, hogy tovább javuljon az egyensúly
a hazai nyersanyagbázis és a feldolgozó kapacitás között. idén
a fakitermelés 3 százalékos emelkedésével számolnak, 35 száza-
lékkal több parkettát, 43 százalékkal több butorlapot állítanak
elő az üzemek és a furnérellátás is javul. a vállalati beruházá-
sok volumene hozzávetőleg 260 millió forintot tesz majd ki az
erdőgazdaságoknál, a fafeldolgozóipar pedig 100 millió forin-
tot fordít különféle beruházásokra. erdőültetésre és fásításra cél-
csoportos állami beruházásként 360 millió forintot fordítanak.
ebből az összegből az idén 15 ezer holdon telepítenek erdőt,
illetve fásítanak, főleg a kedvezőtlen adottságú tesz-ek mezőgaz-
dasági művelésre alkalmatlan földjein.

az erdészeti szakemberek azon igyekeznek, hogy a városi lak-
osság számára minél szélesebb egészséges zöldövezetet teremtsen-
nek. negyven város és nagyközség zöldövezeti tervét már elkészít-
ték. a pilisi erdőgazdaságot parkerdő-gazdasággá alakították;
ezzel is szolgálva a turizmus és az üdülés érdekeit. /mti./

- 14 -

13.05 bh

1312no

1345Dny

bb 25. időjárás jelentés

gk szb

1969. február 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. február 28-án,
13 órakor:

kevesebb helyen csapadék

a kelet-európai anticiklon szárazföldünk nagy részére,
az ural-hegységtől nyugat-európa partvidékéig, valamint a brit
szigetekig kiterjeszkedett. emiatt keleti széllet hidegebb és
szárazabb levegő áramlik nyugat felé, ahol néhány fokos hőmér-
sékletcsökkenést okozott. az enyhébb légtömegek hatása inkább
csak dél-európában és a fekete-tenger vidékén érvényesül, így
tovább tart a csapadékos időjárás.

hazánkban csütörtökön egész napon át borult volt az ég,
sokfelé hullott eső, havas eső, hó. a lehullott csapadék meny-
nyisége azonban az 1-4 millimétert sehol sem haladta meg. a
hőmérséklet napközben 1-5 fokig emelkedett. pénteken hajnalban
minusz 2 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult,
párás, egy-két helyen ködös idő volt, már kevesebb helyről je-
lentettek esőt, illetve havazást. a hőmérséklet 11 órakor 0
- plusz 4 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke
3.5 fok volt, 0.5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok volt, a ten-
gerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, mérsékeltten
emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: erősen felhős, párás,
többfelé ködös idő, ködszítalással, szórványosan fellépő hava-
zással. mérsékelt, napközben kissé megélnkülő északkeleti, ke-
leti szél. az éjszakai lehűlés kissé erősödik. legalacsonyabb
éjszakai hőmérséklet minusz 4 - plusz 1 fok, legmagasabb nap-
pali hőmérséklet szombaton 0 - plusz 5 fok között.

a duna vizállása budapestnél 340 centiméter. /mti/

13.17/szb

-15-

1312no

1345Dny

bb 26. többszáz ezer dollár értékű üzlet - meddőhányó feldolgozókat épít törökországban a tatabányai szénbányák

vid/kz-ju ká hk

1969. február 28.

a tatabányai szénbányák haldex osztályától pénteken elküldték törökországba annak a két meddőfeldolgozó üzemnek az előterveit, amelyek építését a jövő év elején kezdik meg. üzemelnek és gelik bányatelepülések környékén. a tatabányai szénbányák és a nikex külkereskedelmi vállalat ugyanis nemrégiben szerződést kötött a török állami szénbányákkal többszáz ezer dollár értékű haldex rendszerű meddőhányó feldolgozó berendezés szállítására. a tatabányaiak szabadalma alapján ezekkel a berendezésekkel a fekete tenger partján elterülő zonguldak szénmedencében évtizedek alatt felhalmozódott meddőhányókból vonják majd ki a rendkívül értékes, hat-hétezer kalóriás fekete kőszént. az új törökországi üzemekből, háromféle termék kerül majd ki. először a magaskalóriájú, majd azt a közepes kalóriájú szén nyerik vissza a hányókból, amit az erőművek hasznosítanak. végül a téglagyártásra és a bányatömedékelésre alkalmas meddőközet szétválasztására kerül sor. az új üzemeket - amelyek berendezéseit hazai gyárakban készítik - olyan magas fokon automatizálják, hogy fizikai munkára egyáltalán nem lesz szükség. egy-egy feldolgozót mindössze hat ember irányít majd.

a török állami szénbányák szakembereinek kívánságára a tatabányaiak igen rövid idő, fél év alatt készítik el a végleges tervdokumentációkat. hasonlóan rövid szállítási határidőkre vállalkoztak a gépgyártó üzemek is. a tervek szerint a jövő év közepén már megkezdik a termelést az egyenként és óránként 190 tonna meddőt „fogyasztó”, korszerű üzemekben. magyarország, lengyelország és anglián után így törökország lesz a negyedik ország, ahol hasznosítják a tatabányaiak ötletes találmányát. /mti/

--

-16-

13.55/ju

14⁰⁰/ju

bb 27. életveszélyes volt - bezártak egy barcsi általános iskolát

vid-kz/mné bh ká hk

1969. február 28.

a községi tanács intézkedésére bezárták a somogy megyei barcsi község egyik általános iskoláját. a diákokat a gimnáziumban és a járási művelődési házban helyezték el.

a hat tantermes általános iskolát egy régi épület felújításával - emeletráépítéssel - 1960-ban hozták létre. a rosszul értelmezett takarékoskásból meghagyták a régi tetőszerkezetet. az elmúlt hetekben észrevették, hogy a régi elavult tetőszerkezet gerendái megrepedeztek, s így az épületben tartzkodás életveszélyessé vált. /mti/

--

bb 28. primőrök békés megyében

vid-kz/mné bh ká hk

1969. február 28.

pénteken, 3.000 fej zöldsaláta utbaindításával megkezdődtek a primőrszállítások békés megyéből a fővárosba. a vidéken az idén több mint 500.000 négyzetméternyi területen termelnek primőröket, s rakordtermésre számítanak. az előzetes becslések szerint a megye kertészeti kerekén 20 millió forint értékű hónapos retket, zöldsalátát, uborkát, paprikát és egyéb friss zöldségfélét adnak piacra. /mti/

--

bb 29. kikelték az első kiskacsák - több mint félmillió pecsenyekacsát nevelnek a biharugrai és a szarvasi halastavakon

vid/kz bh ká hk

1969. február 28.

több mint félmilliókacsát nevelnek fel az idén a halakkal „társbérletben”, a szarvasi és a biharugrai halastavakon. az új év első kiskacsái kikelték: csaknem huszezer sárga-pelyhes aprójószág látott napvilágot. a kiskacsák három hétig előnevelőben maradnak, ezután a tavakra kerülnek. mesterséges szigeteket építettek részükre, ahol a forrónyári napokban hűsülhetnek, ehetnek. a két üzem ebben az esztendőben együttesen több, mint százhusz vagon kacshúst ad exportra. /mti/

--

- 17 -

14.04 bh

14⁰⁰/ju

14⁰⁰/ju

pénteken az édosz-székházban ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa. virizlay gyula szot-titkár megnyitója után geréb sándorné, a szot titkára számolt be a magyar szakszervezetek nemzetközi tevékenységéről.

geréb sándorné írásos és szóbeli beszámolója elemezte a magyar szakszervezeteknek XXI. kongresszusuk óta a munkásosztály nemzetközi összefogása érdekében kifejtett munkáját. áttekintést adott arról, milyen kapcsolatokat építettek ki és tartanak fenn a magyar szakszervezetek a nemzetközi szakszervezeti szövetségekkel, a szakmai szövetségekkel és hogyan működnek együtt a vállalati szakszervezeti bizottságok a külföldi üzemek szakszervezeteivel. a magyar szakszervezetek elsősorban a több mint 140 millió taglétszámú szakszervezeti világszövetséggel alakítottak ki szoros együttműködést, mivel az szvsz-nek tagjai a magyar szakszervezetek is. ezenkívül több jelentős nemzetközi szervezetben, így például a nemzetközi munkaügyi szervezetben, az unesco-ban, az egészségügyi világszervezetben tevékenykednek a magyar szakszervezetek képviselői.

geréb sándorné tolmácsolta a szot-elnökség elismerését és köszönetét a magyar szervezett dolgozóknak azért a sokrétű tevékenységért, amelyet a proletár internacionalizmus szellemében a szolidaritási akciókban kifejtettek.

a beszámolóban és a vitában is előtérbe kerültek a szakszervezeti világszövetség tevékenységének fejlesztésével, illetve a szocialista országok szakszervezetei közötti együttműködéssel és annak szélesítésével kapcsolatos kérdések.

a szakszervezetek országos tanácsa a beszámolót jóváhagyta és egyetértését fejezte ki azzal, hogy az szvsz főtanácsának 1968 decemberi határozata alapján budapesten tartják a VII. szakszervezeti világkongresszust. ennek időpontját 1969. október 17-31-re tűzték ki. a tanács megbízta az elnökséget, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a világkongresszus sikeres előkészítése és lebonyolítása érdekében. a továbbiakban állást foglalt amellett, hogy a szot elnöksége a magyar szakszervezetek nemzetközi tevékenységéről a jövőben rendszeresen számoljon be.

/folyt.köv./

14.12/szb

-18-

M 15/20

ezután ligeti lászló a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének főtitkára szóbeli kiegészítése következt a szakszervezet elnökségének írásos jelentéséhez, amely a lakosság ellátásával, a minőség és az árak alakulásával és a kpvdssz ezzel kapcsolatos tevékenységével foglalkozik.

az előterjesztés bevezetőben hangsúlyozza a szakszervezetek ezzel kapcsolatos szerepét. megállapítja, hogy a szakszervezetek - a társadalmi ellenőrzés segítségével is - évek óta rendszeresen figyelemmel kísérik az áruellátás helyzetét. ilyen jellegű tennivalóik azonban a gazdaságirányítás új rendszerében fokozottabb jelentőségűek. tartalmukban, módszereikben is változnak. előtérbe került a fogyasztói árak, az árszínvonal társadalmi ellenőrzése, s ez a rugalmas árrendszert tekintve nagy szakértelmet, felkészültséget és széleskörű aktívahálózatot igényel. a termelői és a fogyasztói árak egy részének megállapítása vállalati hatáskörbe tartozik ezért a helyi és az összetársadalmi érdek egyeztetése magasabb követelményeket támaszt az alapszervezetekkel szemben.

mivel a fogyasztói árak alakulása nagymértékben befolyásolja a dolgozók életszínvonalát, a szakszervezetek elsőrendű érdekvédelmi feladata örködni afelett, hogy a párt és a kormány életszínvonal politikája - amellyel a szakszervezetek egyetértenek és támogatnak - az árak és a minőség oldaláról is érvényesüljön.

a jelentés a továbbiakban foglalkozik a belkereskedelmi minisztérium és a ksh közleményeiből egyébként már ismert áruforgalmi adatokkal, a lakosság múlt évi áruellátási helyzetével annak hiányosságával, az árucikkek minőségének és az áraknak az alakulásával. megállapítja, egyebek között hogy az áruellátás egész évben kiegyensúlyozott volt, a legtöbb árucsoportban örvendetesen bővült a választék, s ahiánycikkek köre is - tekintve az apróbb cikkek és alkatrészek immár hagyományosnak számító hiányától - valamelyest csökkent. a minőség tekintetében az előző évhez képest lényeges változás nem történt. a legtöbb fogyasztói reklamáció változatlanul a cipőkre vonatkozik, kifogásolják egyes kötőárak, a nylonharisnyák minőségét, s a vegyes iparcikkenél számos, korábban is meglevő minőségi hiba tapasztalható.

/folyt. köv./

14.18/szb

-19-

M 15/20

bb 30. / a szakszervezetek... 2. folyt./-ju

a jelentés megállapítja, hogy a kereskedelemben, az önálló vállalati, szövetkezeti árpolitika még nem érvényesült a kívánt szinten, csupán kezdeti eredményei mutatkoztak, elsősorban a nagykereskedelemben. a módszerekből az következik, hogy az árcsökkenés rendszerint átmeneti jellegű - a leértékeléseknél, a kiárusításoknál jelentkezik -, míg az áremelés tartós. a vállalati ármunka bizonyos fogyatékoságai kedvezőtlenül hatnak a szakszervezeti szervek árellelőrző tevékenységére is.

a kpvdz - a szot elnökségének egy korábbi állásfoglalása alapján - fokozta árellelőrzési tevékenységét. társadalmi ár-tanácsadó bizottságot hozott létre, s segítségét - valamint a szakszervezet közép- és alapszerveinek tapasztalatait figyelembe véve - rendszeresen vizsgálja az árúellátás helyzetét, az árak alakulását. a tapasztalatokról rendszeresen tájékoztatják a szot illetékes szerveit. a szot és kpvdz elnöksége iránymutatásának alapján eredményesen bővítették kapcsolataikat az ipari szervezetekkel, kölcsönösen tájékoztatják egymást. például a vasas szakszervezettel közösen vizsgálatot tartottak a hűtőszekrények ügyében, az építők szakszervezetével együttesen megvizsgálták a butonellátás helyzetét. a ruházati, a textilés és a bőrszakszervezettel raktári áron készletek vizsgálatában működnek együtt.

a jelentés a dolgozók életszínvonalának fontos tényezőjeként hangsúlyozza, azt a követelményt hogy keresetükét megvásárolhassák a szükséges cikkeket. ennek feltétele a zavartalan árúellátás, a bérek és az árak megfelelő aránya, a kielőgítő választék és minőség. hozzá tartozik azonban a dolgozók jövedelmének realizálásához az is, hogy megfelelő körülmények között vásárolhassanak. a kereskedelem kulturáltsága komplex fogalom, hozzátartozik a kínálat színvonala, a kereskedelmi hálózat helyzete, az értékesítés módszerei, s a kereskedelmi dolgozók magatartása, a boltok, a vendéglátóhelyek légköre is. e tekintetben összehasonlításban is megállja a helyét. a kereskedelem dolgozóinak tulnyomó többsége is eleget tesz hivatásának.

/ folyt. köv. /

-20-

14²⁰ P²⁰

bb 30. /a szakszervezetek... 3. folyt./-szb

a kereskedelmi hálózat negyede 7 500 üzlet korszerű formában dolgozik. különösen számottevő az előrehaladás a III. öt-éves terv időszakában, s 1970-ig várhatóan a bolti alapterület 23 százalékkal, a vendéglátóhelyek alapterülete 16 százalékkal, a szállodai férőhelyek száma 52 százalékkal, a nagykereskedelmi tárolótér 15 százalékkal, a zöldség-gyümölcs raktárhálózat pedig 70 százalékkal növekszik, míg ez alatt az idő alatt az áruforgalom 35-40 százalékkal nő.

ennek ellenére egyes ágazatokban, például a cipőkereskedelemben, változatlanul elmarad az üzletek színvonala a követelményektől. a szakszervezet régóta szorgalmazza a budapesti nagyáruház építését is, amely remélhetőleg a IV. öt éves terv során megvalósul. a hálózatfejlesztés sem éri el a tervezettet, bár a központi és a vállalati forrásból származó pénzügyi eszközök várható nagyságrendje megegyezik a terv eredeti előirányzatával. a tervezett 12 új áruház közül csak 3 épült meg, a többire a centrum áruház vállalat fejlesztési alapja nem nyújt lehetőséget. a 9. nagykereskedelmi raktár közül is csak négy készült el, s az építési program azért szenved törést, mert a vállalatok fejlesztési programja nem áll arányban a beruházási költségekkel. a jelentés ismerteti, hogy a kpvdz központi vezetősége már foglalkozott ezekkel a problémákkal, s megállapította: a fejlesztési alapok decentralizáltságát ellensúlyozni lehetne, ha a vállalatok törekednének a társulásokra, közös létesítmények építésére. ehhez kérték és kéri az ipari szakszervezetek segítségét is.

a beszámoló leszögezi, hogy a fogyasztók érdekeinek védelme az egész kereskedelemben előtérbe került. a társadalmi kapcsolatok, a szakszervezetek, illetve az ipar és a kereskedelem jobb együttműködése révén még többet lehet tenni ez ügyért. a szakszervezetek mintegy tízezer ipari dolgozó részvételével csaknem két évtizede foglalkoznak a kereskedelem társadalmi ellenőrzésével. a kpvdz úgy látja, hogy a társadalmi ellenőrzést a kiskereskedelemről most már ki kell terjeszteni a nagykereskedelem és az ipar egyes részlegeire is.

a főtitkári beszámoló és az elnökségi jelentés végül a kereskedelmi munka színvonalának növelése érdekében megszabja saját, - a kpvdz - feladatait. eszerint továbbra is rendszeresen figyelemmel kell kísérni az árúellátás és az árak alakulását; tovább kell fejleszteni a kapcsolatokat az ipari szakszervezetekkel egészen az alapszervezetek szintjéig; /folyt.köv./

14.45/szb

-21-

14⁵⁰ P²⁰
15²⁰ D²⁰

bb 30. /a szakszervezetek... 4. folyt./-szb

elő kell segíteni a társadalmi ellenőrök munkáját azzal is, hogy tapasztalataikról tájékoztassák az ellenőrzött vállalatok szakszervezeti bizottságát. a kereskedelmi hálózat fejlesztése érdekében a szakszervezeti szervek kiemelten foglalkozzanak a beruházásokkal, rendszeresen ellenőrzik a fejlesztési alapok felhasználását. a kereskedelmi dolgozók magatartását elsősorban szakszervezeti nevelőmunkával kell alakítani, de az anyagi érdekkeltséggel is ösztönözni kell a dolgozókat a lakosság igényeinek mindjobb kielégítésére. a szakszervezetek fontos feladata a kereskedelmi dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítása, amely egyben a fogyasztók érdeke is.

/folyt.köv./

bb 32. sajtótájékoztató a nők helyzetével foglalkozó ensz-bizottság munkájáról

t fe/j szb zs

1969. február 28.

sajtótájékoztatón számolt be pénteken bokor péterné dr. szegő hanna kandidátus, az mta állam- és jogtudományi intézetének csoportvezetője az ensz nők helyzetével foglalkozó bizottság a new yorkban megtartott 22. ülészakának munkájáról.

részletesen szólt arról, hogy a 32 tagország képviselői megkülönböztetett érdeklődést tanúsítottak a hazánkban bevezetett gyermekgondozási segély és annak kétéves tapasztalatai iránt. ezzel kapcsolatban javasolta: az illetékesek az érdeklődésre való tekintettel jelentessék meg különböző nyelveken a gyermekgondozási segélyről szóló ismertetőt. /mti/

-22-

14.48/szb

14.48/szb
15.10/bh

bb 31. hármintesztamentum a lakosság takarékpénztárlomány
- az otp sajtótájékoztatója

t kf/kf bh ja nk

1969. február 28.

- kerekén husz esztendő, 1949. március 1-én alakult az országos takarékpénztár, amely nem mindennapos eredménnyel Unnepelheti születésnapját; a lakosság betétállománya a kezdeti 270 millióval szemben a napokban elérte a 31 milliárd forintot - jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján a magyar sajtó házában szirmai Jenő, az otp vezérigazgatója.

a betétgyűjtés eredményei kiemelkednek az új gazdaságirányítási rendszerben, s ez egyik jele annak, hogy a lakosság bizalommal fogadta az intézkedéseket. az általános betétnövekedésen belül kedvezően alakultak a parasztság megtakarításai. tavaly 4.3 milliárd forinttal nőtt a lakosságnak az otp-ben megtakarított pénze, s az idén is hasonló növekedés várható. a betétkönyvek száma 3 218 000, s különféle formákban mintegy 5.8 -millióan takarékoskodnak. egyebek között 3.1 milliárd forint van gépkocsi nyereségbetétkönyvben, 805 000 kst tavaly 1.3 milliárd forintot gyűjtött össze és csaknem hatszáz ezer tagjának 830 millió forint kölcsönt folyósított.

sokat fejlődtek a falu bankjai, a takarékszövetkezetek; számuk 767, betétállományuk az év végén 2.1 milliárd forint volt az ország mintegy 3 200 postahivatala mintegy 10 milliárd forint betétet kezel.

a betétállomány növekedése az alapja a finanszírozásnak, nagyobb arányú hitel nyújtással. a múlt évben a takarékpénztár segítségével összesen több mint 38 000 lakás épült. rövid- és középlejárati hitelekre - áruvásárlásokra, valamint személyi és mezőgazdasági kölcsönre - 3.5 milliárd forintot adtak 990 000 igénylőnek.

az otp és a lakosság pénzügyi kapcsolata örvedetesen fejlődik. a takarékpénztár központi feladata változatlanul a betétgyűjtés. ezenkívül azonban az új gazdaságirányítási rendszerben számos új pénzügyi, kommunális feladattal bővült az otp tevékenységi köre. a takarékpénztár intézi például a lakásberuházásokkal kapcsolatos pénzügyeket - a tanácsai és a szövetkezeti lakásépítkezéseket - s otp feladat a lakásépítések állami támogatása is. vezeti a járási és a községi tanácsok fejlesztési alap-számláit, átvette és bankszerűvé alakította az ikka akciót, a budapesti tanácsai, szövetkezeti vállalatok készpénzellátásáról gondoskodik, stb.

/folyt.köv./

15.10 bh

15

- 23 -

bb 31. /harmincegymilliárd... folyt/

a takarékosztár idei feladatai növekedtek, de bővültek az anyagi lehetőségek is. változatlanul támogatja az otp a különböző lakásépítkezési formákat, amelyekhez 2.1 milliárd forint hitel áll rendelkezésére. a lakosság jobb ellátása érdekében szeptember 1-ig valamennyi megyeszékhelyen bevezetik a kényelmes közüzemi fizetési módszert, az átutalási betétszámlát. áruhitelre 2.2 milliárd forintot tudnak adni, a mezőgazdasági kisáruter-melés támogatására 550 millió forintot, a személyi hitelkeretet pedig 150 millió forinttal emelték. gáz és vízbevezetésre, távfűtés kiépítésére, lakás-átalakításra, vagy korszerűsítésre, állami bérlakások bővítésére is tud közmu- és lakáskarbantartási hitelt adni az otp. az áruvásárlási hitelakciót a lehetőségek szerint bővítik, s kiterjesztik bizonyos szolgáltatási hitelekre, elsőséggel például gépkocsi és motorkerékpár javítására vehető kölcsön.

valutabeváltással 125 otp fiók és 12 takarékszövetkezet foglalkozik; tavaly több mint 30 000 tételben 217 millió forintot forgalmat bonyolítottak le. az idén a valutaüzletág fejlesztésére több fiókot vonnak be ebbe a munkába, s tervezik a valutapénztárak szombati, vasárnapi működését is. /mti/

..-

bb 33. hat és félmillió látogató járt tavaly az ország 154 muzeumban - sajtótájékoztató az 1969-es kiállítási programról

ttf/tné bh zs hk

1969. február 28.

százötvennégy muzeum működik jelenleg az országban. fenntartásukra, az ott folyó tudományos kutató munkára, kiállítások rendezésére évente mintegy 100-110 millió forintot fordít az állam. 1968-ban kis híján hat és félmillió látogató járt /budapestben 2,303.940, vidéken 4,173.856 vendég váltott jegyet/ kiállításokon, amelyeknek együttes száma tavaly 1344 volt, közülük mintegy 535 új rendezvényként, időszaki bemutatóként nyílt. januártól decemberig összesen körülbelül 250 ezer különféle műtárggyal gyarapodott a muzeumok országos gyűjteménye. hat helyen nyitott kaput új intézmény az elmúlt évben: szerencsen helytörténeti muzeum, sellyén ormánsági muzeum, miskolcon galéria, abonyban falumuzeum, diósgyőrött vármuzeum, szombathelyen munkásmozgalmi muzeum.

gönyei Antal, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője közölte ezeket az adatokat az újságíróklubban pénteken tartott sajtótájékoztatón, amelyen beszámolt a muzeumok országos hálózatának munkájáról, ismertette az idei programot.

/folyt.köv./

15.15 bh

ll

- 24 -

bb 33. /hat és félmillió látogató ... folyt/

ötszáznál jóval több muzeumi esemény, rendezvény szerepel az idei tervekben. a budai várpalotában az 50. évfordulóra megnyílik a tanácsköztársaság jubileumi kiállítása - 133 napon át láthatja a közönség. ugyancsak a várban rendezik meg a „nyolcszáz év magyar remekel”, című reprezentatív tárlatot: mintegy 250 kiemelkedő értékű műtárggyal, képzőművészeti alkotással, régészeti anyaggal reprezentálva kulturánk alakulását a honfoglalástól kezdődően. a millennium óta nem volt ehhez hasonló méretű és gazdagságú bemutató.

a hopp ferenc keletázsiai muzeum fennállásának 50. évfordulója egybeesik a tanácsköztársaság jubileumával. annak idején Lukács György írta alá a muzeumlapításról szóló dekrétumot. az azóta főlhalmozódott nagyértékű kincseket itt és a társintézetben, a kina muzeumban retrospektív gyűjteményi kiállításon tárják a közönség elé; emlékülest is rendeznek, ázsiából és a szocialista országokból érkező tudósok, muzeológusok részvételével. ugyancsak a tanácsköztársaság jubileumára időzítik „a forradalmak művésze”, című grafikai kiállítását a szépművészeti muzeum, szovjet és magyar műgyűjtemények rangos anyagából. az év folyamán a szépművészetiben megcsodálhatja a közönség a francia impresszionista festészet kiemelkedő műveit, amelyeket alenigrádi ermitázs kölcsönöz budapesti bemutatóra, s cserébe kiállítja leningrádban a szépművészeti muzeum világhírű spanyol képeit. az év kiemelkedő eseménye lesz - szintén az ország legnagyobb művészeti tárlatában - a rembrandt emlékkiállítás, ez a fővárosunkba összehívott nemzetközi művészettörténeti konferenciához csatlakozik. rendkívül sokrétű, eseményekben bővelkedő a vidéki muzeumi hálózat idei munkája.

elmondta gönyei Antal, hogy a tavaly zalaegerszegen létesített szabadtéri néprajzi muzeum után az idén megnyílik a szentendrei skanzen, ahol már 28 népi építészeti „objektum”, áll, a tereprendezés van még hátra, majd a következő évekre a falumuzeum látvány-anyagának sokasítása. a munkában - kulturális területen először - védnökséget vállalnak a kisz-fiatalok. lesz néprajzi szabadtéri muzeuma később szombathelynek és létesítenek skanzent a nyíregyházi sóstónál.

együttműködve az állami egyházügyi hivattal, a művelődésügyi minisztérium többmillió forintot fordít az esztergomi keresztény muzeum teljes rekonstrukciójára, hatalmas értékű - európai hírű - műkincseinek restaurálására. egyébként más egyházi gyűjtemények megóvása, rendbehozatala is szerepel a minisztérium munkatervében. /mti/

..-

- 25 -

15.20 bh

ll

a mai bb 30. sz. hírünk / a szakszervezetek / 2. folyt.
2. bekezdésének 13. sorában a szöveg helyesen:

szakszervezettel raktári áru készletek....

/mt1/

..-

bb. 34. a mecseki bányászkatatók a gázkitörések elleni küzdelem nemzetközi élvonalában

vid kz/ká/11 hk

1969. február 28.

hetvenöt éve fordulnak elő gázkitörések a mecseki szénmedencében. először 1894 decemberében jelentkezett az addig ismeretlen „bányarém,, ez az esemény indította el a küzdelmet a föld alatt a váratlan szén- és gázkitörések ellen. azóta több mint félezerre szaporodott az esetek száma és mintegy hetven bányász életét követelte e pusztító jelenség. jellemző az elemi erő nagyságára, hogy 1957-ben egy alkalommal kb 300.000 köbméter metángáz tört ki.

a veszély elleni küzdelem idők folyamán sokat fejlődött. a századfordulón még főleg francia és belga tapasztalatokra támaszkodtak, 1958-tól azonban már a pécsi bányászok adtak utat a világnak. olyan eljárásokat fejlesztettek ki, amelyeket számos ország bányászata, többek között a szovjetunió, belgium, bulgária, franciaország gázkitörés-veszélyes szénbányái is átvettek. az új, sikeres módszerek, amelyek az előzetes anyagkivételével végzett feszültség-csökkentésén alapulnak, döntően és kedvezően befolyásolják a gázkitörések gyakoriságát, intenzitását. alkalmazásukkal a mélység felé egyre növekvő kitörésveszélyt a 25-30 év előtti méretekre szorították vissza.

az új módszerek bevezetése és az ezekkel szerzett eredmények a pécsi bányászokat és az eljárást kidolgozó kutatási osztályt a gázkitörések elleni küzdelem nemzetközi élvonalába állította. ennek köszönhető, hogy az ENSZ európai gazdasági bizottság szénbizottsága úgy határozott: ez év március 23-30 Magyarországon, Harkányban, rendezze meg a váratlan szén- és gázkitörésekkel foglalkozó nemzetközi szimpóziumát./mt1/

..-

15.38/11

- 26 -

16.5.2

bb. 35. megkezdte munkáját a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság magyar tagozata

i sz/j/1e/11 h.

1969. február 28.

a külkereskedelmi minisztérium, és a kohó- és gépipari minisztérium illetékes főosztályainak szervezésében áprilisban magyar ipari vezetők, szakemberekből álló küldöttség látogat franciaországba. a küldöttség tárgyalásaival, a személyes kapcsolatok felvételével is elő akarja segíteni a múlt év végén megkötött magyar-francia kormányközi gazdasági és ipari együttműködési megállapodás végrehajtását.

a megállapodást - mint ismeretes - a két ország kormányának megbízottai a tavaly létrehozott magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság első ülésén írták alá. a vegyesbizottság létrehozásában - amint azt annak idején hivatalosan is közzétették - fock jend, a minisztertanács elnöke a múlt év tavaszán franciaországban tett látogatásakor állapodott meg a francia miniszterelnökkel.

a vegyesbizottság megalakulása, illetve a megállapodás aláírása után nyomban megkezdte munkáját a magyar tagozat. legutóbbi ülésén felmérte eddigi tevékenységét és megvitatta a magyar-francia gazdasági együttműködés további szélesítésére irányuló terveket, lehetőségeket. megvizsgálta, milyen formában, hogyan jöhetnek létre kooperációk. megállapította: első lépésként a szakembereknek kell közvetlen kapcsolatot kialakítaniuk, figyelembe véve, hogy az új gazdasági mechanizmusban a vállalatok nagyobb önállósággal rendelkeznek, s maguknak kell kezdeményezniük a kooperációkat, - és ezt követhetik a hivatalos szervek megállapodásai. e célok megvalósítását kívánja szolgálni a franciaországba látogató magyar gazdasági küldöttség, továbbá az, hogy még ebben az évben Magyarországra látogatnak a francia gyáriparosok szövetségének képviselői és a kereskedelmi központ bevásárló küldöttségét is fogadja a magyar kereskedelmi kamara.

a vegyesbizottság magyar tagozatának ülésén bejelentették: az együttműködésben érdekelt magyar és francia iparágak, gyárak képviselői egy-egy témakör szakembereiből munkacsoportokat hoznak létre, hogy tanulmányozzák a francia, és a magyar vállalatoknak az együttműködésre vonatkozó javaslatait. a munkacsoportok tavasszal tartják első üléseiket./mt1/

..-

15.50/11

- 27 -

17.2

bb. 37. székesfehérvári tanácskoztak a dunántúli mezőgazdasági szakemberek

vid/kz/mné/e rk

1969. február 28.

a mezőgazdasági termelés fejlesztésének időszerű kérdéseiről tanácskoztak pénteken székesfehérvári a dunántúli megyék vezető mezőgazdasági szakemberei. a növénytermesztésben - hangoztatták - az idén a takarmánytermelés hatékonyságának javítása a pillangósok termőterületének növelése az egyik legfontosabb feladat. általában az adott anyagi-műszaki bázis jobb kihasználására kell törekedni, ennek segítségével kell meggyorsítani a fejlődés ütemét. a hozamok növeléséhez a tavalyi 2,7 millió tonna helyett az idén 3,2 millió tonna vegyesműtrágya áll a mezőgazdaság rendelkezésére. az állattenyésztésben a szarvasmarha, elsősorban is a tehén-állomány csökkenésének megállítása a legfontosabb tennivaló, a sertésenyésztésben pedig a kocaállomány növelése. az ország gyümölcsfa-állománya az utóbbi években 8,8 millióról 9,5 millióra növekedett. a következő hat évben a régi gyümölcsösök rekonstrukcióját kell előtérbe állítani. a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy évente mintegy 10 000 hold gyümölcsös felújítása az adott eszközökkel megoldható. /mti/

bb. 38. 950 személyes vasutas öltöző-mosdó épül celledömölkön

vid/kz/e hk

1969. február 28.

öt és félmillió forintos költséggel 950 személyes öltöző-mosdó építését kezdték meg a celledömölki pályaudvar szomszédságában. a vasut különböző szakszolgálatain dolgozóké lesz a kétemeletes, hideg-melég vízzel ellátott korszerű szociális objektum. hőközpontja a már kész orvosi rendelőt és a későbbiekben mellé épülő üzemi konyhát is kiszolgálja. a vas megyei állami építőipari vállalat az év végére készíti el a forgalmas vasúti csomópont új szociális létesítményét. /mti/

15.55/11

- 28 -

17-7

bb. 36. a budapesti közlekedési vállalat

h hbj/e ie hk

1969. február 28.

közl, hogy újpest meyer-csillaghegy és a 13. kerület meder-utca-népsziget közötti hajóátkelést március 1-én /meyeren 5 órától, meder utcánál 6 órától/ az állomásokon kifüggesztett menetrend szerint üzembe helyezi. /mti/

bb. 39. meghalt bohuniczky szefi

k tf/mné/e zs hk

1969. február 28.

hetvenöt éves korában pénteken elhunyt bohuniczky szefi irónő, aki a nyugat nemzedékéhez tartozott. temetéséről később intézkednek. /mti/

bb. 40. juhász-találkozó gelejen

vid/kz/mné/e hk

1969. február 28.

juhász-találkozót rendeztek pénteken a juhtenyésztés egyik borsod megyei központjában gelejen. a megjelent juhászok előbb szaktanácskozáson vettek részt, majd birka-paprikás-főző versenyt rendeztek. tizenöt juhász öt birkából főzte a pásztoremberek elmaradhatatlan „szerelékében”, - a kondérban - a „birgepaprikást”, az elsősről bíráló bizottság döntött. a legjobb juhász-szakácsok jutalmat kaptak. /mti/

- 29

16.05/e

17-7

bb. 41. csaknem öt és félmillió forintért vásároltak könyvet
zálaban

vid fm/11 hk

1969. február 28.

az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek za-
la megyei szövetségének igazgatótanácsa pénteki ülésén a
szövetkezeti könyvterjesztés múlt évi eredményeit és idei fe-
ladatait vitatta meg. zala megyében a szövetkezeti könyves-
boltok, valamint a földművesszövetkezeti boltok 5 387 000 fo-
rint értékű könyvet adtak el, 1968-ban 7.8 százalékkal többet,
mint 1967-ben.

az igazgatótanács ülésén a könyvterjesztés hatékonyságának
növelése céljából úgy döntöttek, hogy azok a könyvterjesztők,
akik a múlt évinél tíz százalékkal több könyvet adnak el,
husz százalékkal magasabb jutalékot kapnak. bővítik a könyv-
terjesztés házról-házra történő formáját is - elsősorban azokon
a kis településeken, ahol nincs bolt vagy eddig nem foglalkoz-
tak könyvterjesztéssel./mti/

--

bb. 42. 54 ezer ipari dolgozó a hajduságban

vid fm/11 hk

1969. február 28.

a kisz hajdu-bihar megyei bizottsága pénteken kibővített
ülést tartott, amelyen a megye ipari üzemeiben dolgozó ifju-
munkások helyzetét tárgyalták meg. a tömegszervezetek veze-
tőin kívül a nagyüzemek képviselői is megjelentek az ülésen,
amelyen ismertették: 30 üzemben tartott vizsgálat eredményei
alapján megállapították, hogy az ifjummunkások a termelés vala-
mennyi területén megállják a helyüket. örvendetes jelenség,
hogy a megye ipari arculata az elmúlt 10 évben jelentősen meg-
változott, s mind több fiatal dolgozik az iparban. a hajduság-
ban új üzemek létesültek, a régebbi gyárakat pedig nagyarányu
rekonstrukciók révén fejlesztik. korszerűbbek lettek a munka-
és egészségvédelmi eszközök. emelték a termelési és technol-
ógiai színvonalat, javult a szociális ellátás. üzemi étterme-
ket, orvosi rendelőket, pihenőket létesítettek, bővítették az
öltözőket a fürdőket. tíz esztendő alatt megkétszereződött
az iparban dolgozók száma, - beleértve az építőiparban foglal-
koztatottakat is. 1958-ban több mint 25 ezer, a múlt évben pedig
már 54 ezer ipari dolgozó volt a hajduságban. tíz év alatt
a nő dolgozók száma megnégyszereződött, s ez a szám tovább nö-
vekszik, mert az idén megkezdte üzemelését a debreceni konzerv-
gyár, amely majd főként nőket foglalkoztat./mti/

--

- 30 -

16.15/e

16.17.2

bb. 43. kevés a gyógyszerár nyiregyházán

vid fm/11 hk

1969. február 28.

országosan 7250, nyiregyházán pedig 11 000 lakosra jut egy
gyógyszertár - állapították meg a városi tanács végrehajtó bi-
zottságának pénteki ülésén, - míg a város gyógyszertárainak
forgalma 1960-tól 1968-ig több mint kétszeresére, addig a gyógy-
szertárak száma eggyel sem emelkedett. szabolcs gyógyszertárai-
nak alig több mint tíz százaléka van nyiregyházán, pedig a
megye gyógyszerforgalmának 20-21 százalékát a megye székhelyén
bonyolítják le. az épületek egy része is elavult, korszerűtlen.
elhelyezésük sem szerencsés, többségük a város központjában van,
a perifériák, s az új lakónegyedek egy része ellátatlan. a
megyei gyógyszertár-központ jelenlegi épülete sem felel meg a
követelményeknek.

a végrehajtó bizottság javaslatára meg kell gyorsítani a
gyógyszertárhálózat fejlesztését. ennek első lépése a tényleges
igények alapján elkészített program. a régi patikák toldozgatása,
felújítása helyett célszerűbbnek látszik újak építése a szüksé-
ges helyeken, az új gyógyszertár-központ építését pedig részle-
tekben is meg lehetne oldani./mti/

--

bb. 45. kitüntetések

tr/zs/11 hk

1969. február 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. csépai károlynak, az
orvostudományok kandidátusának, a munkaképesség csökkenést vé-
leményező orvosi bizottság főorvosának, etterer sándor máv
műszaki főfelügyelőnek, a máv dombovári vontatási főnök-
ség vezetőjének, greschl jeno máv főtanácsosnak, a
máv anyaggazdálkodási és ellátási igazgatóság osztályvezetőjének,
dr. országfi lászlónak, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem
bölcseztudományi kara egyetemi tanárának és turnai lajos máv
igazgatónak, a vasuti tudományos kutató intézet tudományos osz-
tályvezetőjének eredményes munkásságuk elismeréséről nyugalomba
vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést
adományozta. a kitüntetéseket losonczi pál, az elnöki tanács
elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács
titkára./mti/

--

16.28/11

- 31 -

16.17.2

bb. 44. a nemzetiségi községek népfront-munkájáról tárgyalt a hazafias népfront vas megyei elnöksége

vid fm/11 hk

1969. február 28.

a szombathelyi és a szentgotthárdi járás nemzetiségi községeinek népfront-munkáját vitatta meg pénteken szombathelyen a hazafias népfront vas megyei elnöksége.

a szombathelyi járásban kilenc német, illetve horvát, a szentgotthárdi járásban pedig hét szlovén nemzetiségi község van. a betérjlesztett jelentések alapján az elnökség megállapította, hogy valamennyi nemzetiségi községben működik népfront-bizottság, s a lakosság számarányához viszonyítva kielégítő a képviselőletük az államhatalmi szervekben. minden évben körzetenként megrendezik a nemzetiségi napokat, amelyek már faluünnepnek számítanak, és amelyeken évről-évre több külföldi hozzátartozó is megjelenik.

az elmúlt években a párt és az állami szervek erőfeszítései nyomán jelentős változások történtek a nemzetiségi községekben. -a szombathelyi járásban a tsz-ek megerősödtek, nagymértékben nőtt a tagság jövedelme. a szentgotthárdi járás szlovén-lakta községeiben az erősen kötött, savanyu erdőtalajon most is egyénileg gazdálkodnak a parasztek. a közös tevékenység itt kezdetleges. egy fafeldolgozó üzem és mezőgazdasági szakszövetkezetek jelentik az összes közös tevékenységet. nagy szükség van itt - állapította meg az elnökség - közös legelők kialakítására, kistűvel beszerzésére, közös növénydekállat-nevelésre, a talajok javítására a gazdálkodás fellendítése érdekében.

a megye vezető szervei ehhez, s a teljes foglalkoztatottság megteremtéséhez - a lehetőségek határain belül - maximális segítséget nyújtanak.

a nemzetiségi dolgozók teljes, egyenjogú állampolgároknak érzik magukat. az anyanyelvi oktatás tárgyi és anyagi feltételei biztosítottak, őrzik népi hagyományait, megfelelő színvonalú a nemzetiségi dolgozók politikai, kulturális nevelése. sokat fejlődött az elmúlt években e községek kereskedelmi hálózata, árueellátása, kommunális ellátottsága.

az elnökség felhívta a figyelmet arra, hogy céltudatosabban kell kialakítani a nemzetiségi pedagógusok utánpótlását, mert ez további lendületet adhat a nemzetiségi kultúra hagyományainak feltárásához, továbbfejlesztéséhez. az ülésen határozatokat hoztak a nemzetiségi községekben működő népfront-bizottságok munkájának segítésére, további javítására./mt1/

16.38/11

17.02

- 32 -

bb. 46. elhunyt naményi géza

gy/la

1969. február 28.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, a minisztertanács tájékoztatási hivatala, a kormány titkársága, az mszmp országgyűlési bizottsága és a magyar újságírók országos szövetsége mély megrendüléssel közli, hogy naményi géza elvtárs, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője február 28-án, élete 53. évében hosszú szenvedés után elhunyt. temetése március 4-én, kedden, 13 órakor lesz a farkasréti temetőben, a fővárosi tanács által adományozott diszszínhelyen. naményi géza elvtársat a minisztertanács saját halottjának tekinti.

x x x x

naményi géza 1916. szeptember 5-én született miskolcon. a gimnáziumi érettségi letétele után a felsőmagyarországi reggeli hírlap szerkesztőségében dolgozott mint gyakornok. 1938-ban kitanulta a villanyszerelő szakmát, majd a felszabadulás után munkája mellett sikeresen elvégezte a budapesti műszaki egyetemet, ahol elektromérnöki diplomát szerzett. 1945 óta volt tagja a pártnak. a felszabadulás után először a felvidéki népszavánál, majd miskolcon az északmagyarországi szerkesztőségében dolgozott különböző vezető beosztásokban. 1955 elejétől az esti budapest rovatvezetője, majd a szerkesztőbizottság tagja. az ellenforradalom után részt vett a kormány tájékoztatási hivatalának megszerzésében, rövid ideig az esti hírlap szerkesztőbizottsági tagja, ezután a tájékoztatási hivatal osztályvezetője, majd elnökhelyettese, 1959-től vezetője volt. kiemelkedő munkásságáért a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar szabadság érdemrend ezüst fokozatával és a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki./mt1/

..

17.10/oy

18.02

- 33 -

bb. 47. közgyűlést tartott az iru magyarországi egyesülete

i hbj/gk/ie/gy/la

1969. február 28.

pénteken tartotta meg rendes évi közgyűlését a magyarországi nemzetközi közúti fuvarozók egyesülete, mint az international road-transport union /iru/ magyarországi tagja. a közgyűlés, amelyen megjelent rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója is, megállapította, hogy a magyar autóközlekedés mind nagyobb mértékben vesz részt a nemzetközi forgalomban. ugrásszerűen fejlődik kamionfuvarozásunk, s ma már három kontinensre szállít árut. a közeljövőben a közlekedéstudományi egyesületben új szakosztály alakul a nemzetközi közúti személy- és áru fuvarozás problémáinak tanulmányozására, témáinak művelésére.

a közgyűlés újból, tapolczai kálmánt, az autóközlekedési tröszt vezérigazgatóját választotta meg az egyesület elnökévé.
/mti/

..

bb. 49. nemzetközi konferencia afrika gazdasági problémáiról

i pr/tr/zs/gy/la

1969. február 28.

március 3-8 között nemzetközi konferenciát rendez budapestben a magyar tudományos akadémia afroázsiai kutató központja. „a gazdaságfejlesztési tervek és kormányzati döntések végrehajtási problémái fekete-afrikában”, című tanácskozáson a szocialista országok afrika-kutatói vesznek részt./mti/

..

bb. 48. elhunyt kovács pál,

i pr/j/zs/gy/la

1969. február 28.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése március 3-án 14,15-kor lesz a kispesti temetőben.

magyar szocialista munkáspárt 9.ker.
bizottsága
zöldért vállalat

/mti/

..

17.40/gy

- 34 -

18² f

bb. 50. ahmed sekou touré,

gk/zs/gy/la

1969. február 28.

a guineai köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a magyar-guineai diplomáciai kapcsolat felvételének 10. évfordulója alkalmából küldött jókívánságaiért.

táviratban fejezte ki köszönetét péter jános külügyminiszternek louis l. béavogui guineai külügyminiszter is./mti/

..

bb. 52. város- és községpolitikai kérdésekről tárgyaltak a fejér megyei népfrent-aktivisták

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 28.

a hazafias népfrent fejér megyei bizottsága pénteken székesfehérvárott - a közelmúltban alakított város- és községpolitikai társadalmi bizottságok tagjainak és a községi tanácsok elnökeinek részvételével - egésznapos értekezletet tartott. dr. tapolczai jeno, a fehér megyei tanács vb elnöke ismertette az idei fejlesztési feladatokat. hangsúlyozta, hogy 1969-ben fejér megye tovább iparosodik, újabb munkálmalmakat teremtenek a lakosságnak. a járási székhelyek tovább városiasodnak. a megye fejlesztésére az idén csaknem egymilliárd forintot költenek.

a társadalmi munka értéke tavaly elérte a 38 millió forintot. a mozgalmat az idén is folytatják. a felzabadosítás 25. évfordulója tiszteletére „tiszta és virágos községekért és városokért”, elnevezéssel indított mozgalmat a népfrent-aktivisták segítségével kívánják kiszélesíteni./mti/

..

17.55/11

- 35 -

18³ f

bb. 30. / a szakszervezetek... 5. folyt./ gy

Ligeti László végezetül hangsúlyozta: a kpvsz bővíteni kívánja együttműködését az ipari szakszervezetekkel, s szükségesnek tartja, hogy a különféle problémák együttes komplex vizsgálatait a szot illetékes szervei összehangolják. a szakszervezetek - elsősorban a szot - az árszínvonal figyelése mellett ellenőrizték az egyes fontosabb árucikkek és árucsoportok fogyasztói árának alakulását, különös tekintettel az alacsony keresetű rétegek szükségleteinek kielégítésére. a központi statisztikai hivataltól olyan jellegű adatok csoportosítását kell igényelni, amelyek a szakszervezetek érdekvédelmi munkáját elősegítik. kérte a tanácsulást, hívja fel az illetékes gazdasági szerveket az áruezellátásban tapasztalt problémák megoldására, a hiányosságok megszüntetésére.

a napirend megvitatásában részt vett szurdi István belkereskedelmi miniszter is, aki többek között elmondotta:

- kötelességem ezen a fórumon is aláhozni, hogy a kereskedelmi vállalatok 1968-ban általában kielégítették a lakosság igényeit, feladataikat, kötelezettségeiket ha nem is hibátlanul, nem is zökkenő nélkül, de megoldották. e tevékenység mögött 300 000 kereskedelmi dolgozó és körülbelül 40 000 kereskedelmi és vendéglátóipari egység munkája huzódik meg. ebből is következik, hogy a központi célkitűzéseket, az egységes kereskedelempolitikát milyen nagyarányban decentralizált apparátusban kell megvalósítani, s ez nem könnyű, s nem is sikerült teljes egészében. mindenesetre bebizonyosodott és az új gazdaságirányítási rendszer erősségét is jelzi, hogy sikerült kötelező tervutasítás nélkül, a fogyasztási cikkek központi elosztása nélkül kereskedni és a lakosság igényeit kielégíteni.

a beszámolóját követő vitát Ligeti László foglalta össze. mind a beszámolót, mind az azt követő hozzászólásokat a plénum elfogalta.

ezután harmadik napirendi pontként somoskői Gábor a szot titkára terjesztette elő a szot 1969. évi költségvetését. bejelentette, a szot létrehozott egy bizottságot, hogy elemezze a szakszervezeti pénzügyi gazdálkodást, és elősegítse, hogy a gazdálkodás jobban szolgálja a mozgalom alapvető célját. a költségvetést a tanács elfogadta, jóváhagyta.

/folyt. köv./

18.00/gy

- 36 -

Al 18.00/gy

bb. 30. / a szakszervezetek.... 6. folyt./ gy

utolsó napirendi pontként Gáspár Sándor, a szot főtitkára számolt be a tanács legutóbbi ülése óta végzett munkáról.

- a két ülés között végzett munkának két fő ágazata van. egyik a mindennapi szakszervezeti tevékenység, amelyet munkaterv szerint hajtunk végre. a sajtó útján mindig informáljuk a közvéleményt arról, hogy az elnökség ülésein milyen kérdésekkel foglalkozott, hogyan foglalt ezekben állást. tevékenységünk másik ágazatát nem tudjuk mindig munkaterv szerint szabályozni, bár nap mint nap foglalkozunk vele. ez pedig a reform teljes kibontakoztatásának további segítése a sajátos szakszervezeti eszközökkel. ennek rendkívül fontos területe: a reformnak az életszínvonalra gyakorolt hatása. ez munkánk bonyolultabb és nehezebb része, bár e téren is van már némi tapasztalatunk. a közelmúltban 235 kohó- és gépipari üzemben vizsgáltuk meg, hogyan alakultak a keresetek, és hasonló vizsgálatokat végzünk más iparágakban is. nagy gondot fordítunk arra, hogy a szakszervezet munkáját egyre inkább a társadalmi követelményekhez igazítsuk és hogy kifejlcssük a reform és a szakszervezeti munka kapcsolatának legfejfelelőbb módszerét.

a szot ülése Gáspár Sándor zárszavával ért véget./mti/

..

bb. 53. együttműködési megállapodás a borsodi és a kassa területi ismeretterjesztő szervezetek között

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 28.

a tit borsod megyei szervezete és a szlovák szocialista köz- társaságban az ismeretterjesztést irányító „szocialista akadémia”, kassa területi szervezete pénteken együttműködési szerződést kötött. a szlovák küldöttség miskolci látogatása során abban állapodtak meg, hogy a tőketeremesi járás munkásakadémiáján mezőgazdasági előadásokat tartanak a borsodi tit előadóí.

a tizenkét előadásból álló „szabadegyetemi sorozatban”, szőlő- és gyümölcs-, valamint zöldségtermesztési kérdésekkel foglalkoznak. a tőketeremesi járás közös gazdaságai - amelyeknek adottságai majdnem azonosak a bodrogközével - az utóbbi években nagyobb területen telepítettek szőlőket, gyümölcsösöket és kialakították a nagyüzemi kertészeteket. a borsodban jól bevált agrotechnikai, növényvédelmi, valamint a művelési módokra vonatkozó tapasztalatokkal ismertetik meg a szomszédos ország szakembereit./mti/

18.10/gy

- 37 -

Al 18.10/gy

bb. 51. lezajlott a munkavédelmi filmek 10. vetélkedője
t tz/gk/1e/gy/La

1969. február 28.

pénteken tízedszer tartotta meg szokásos évi munkavédelmi és munkaegészségügyi filmbemutatóját a szot munkavédelmi osztálya, a munkavédelmi filmbizottsága és az egészségügyi felvilágosítási központ. a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének székházában a tavaly elkészült 23 magyar filmet vetítették le a nagyszámban megjelent munkavédelmi és filmszakemberek előtt. az egyik film, amely a huligánok garázdálkodásai ellen lép fel, mivel témája szerint nem kapcsolódik szorosan ehhez a filmbemutatóhoz, magas színvonalra ellenére sem vett részt a versenyben. a többi 22 film közül 11 az oktató és dokumentumfilmek, 6 az agitációs játékfilmek, 5 pedig a munkaegészségügyi filmek kategóriájában küzdött az első helyért, illetve a helyezésekért.

a bemutatott filmeket a munkavédelmi, egészségügyi és filmszakemberekből álló 13 tagú zsűri bírálta el, szécsi ferencnek az állami deryné színház vezető rendezőjének elnökségével. a zsűri döntése alapján „az év legjobb munkavédelmi filmje”, címet és a vándorserleget a szot munkavédelmi osztályának a kgm filmstúdiójában készült „bűnös közöny”, című filmje kapta. az első díjat az oktató- és dokumentumfilmek csoportjában a „feszültségmentesítés”, a munkaegészségügyi filmek közül a „négy szemkötő a haláltól”, az agitációs játékfilmek csoportjában pedig a „labdajáték”, című cilmnek ítélte a zsűri. mindhárom filmet a ním műszaki filmszolgálat készitette, az első kettőt a magyar villamos művek tröszt, a harmadikat a szot munkavédelmi osztálya részére. külön díjazták a legjobb rendezői, operatőri, szakértői és színészi teljesítményt. oklevéllel jutalmazták a legeredményesebb filmpropagandát kifejtő szakszervezeti és állami szerveket.

most első ízben adtak ki „közönségsdíjat”, is. ezt a bemutatónézői ugyancsak a „bűnös közöny”, című filmnek ítéltek. /mti/

18,15/gyk

18.25/11

- 38 -

bb. 54. a szénellátás problémáiról tárgyalt a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság

vid kz/ká/11 La

1969. február 28.

komárom megyében ért véget az a 6 megyére kiterjedő vizsgálat sorozat, amellyel a szénellátás mennyiségi és minőségi problémáira kerestek választ, a megyei népi ellenőrzési bizottságok. komárom megyében, mint megállapították, még nem terjedt el olyan mértékben a szénhidrogének - olaj, gáz - alkalmazása, mint amilyen mértékben számítottak rá, noha az igények számottevően növekedtek. az életszínvonal emelkedésével párhuzamosan több helyiséget fűtenek a lakásokban. falun például a tv-re mos elterjedésével együtt rohamosan nőtt a fűtött szobák száma.

a vizsgálat tapasztalatait pénteken tatabányán vitatták meg. az összegezés azért is érdekes, mert a termelő üzemektől kezdve végig kísérelték a szén utját. az, hogy 3 szénbánya vállalat működik a megyében, sok esetben nem előnyt, hanem hátrányt jelent a lakosságnak. ugyanis az igények felét közvetlenül a bányákból elégítik ki, a nagyérmértékű autós rakodásra viszont nincs megfelelő kapacitású rakodó. amellett egy olyan természeti csapás mint például a tokodi 15-ös aknai vízbetörés, közvetlenül érinti a lakosság ellátását. a vizsgálat megállapította azonban, hogy mindenek előtt a kereskedelmi szervezeteknek kell jobban számba venniük az igényeket. kívánatos, hogy az üzemek és a közületek, de maga a lakosság se hagyja kizárólag a téli hónapokra a vásárlást.

a tanácskozásról sok hasznos javaslatot továbbítottak a knéhhez, így például azt, hogy a nyári hónapokban kedvezményes áron hozzák forgalomba a szenet. ezzel is ösztönözzék a lakosságot a nyári vásárlásra. el kell érni, hogy a részletvásárlási utalványokat szeptember végéig váltsák be. az üzemek, a közületek pedig szükségletük 60 százalékát az év közepéig hat hónapban vásárolják meg.

/folyt.köv./

18.25/11

18.25/11

- 39 -

bb. 54./ a szénellátás ... folyt./ 11

a megyében máris több olyan kezdeményezés van, amely várhatóan a következő fűtési idényben jelentősen érezteti hatását. a dörög szénbányák például már a nyáron kedvezményes áron hozzák forgalomba termékeiket. a megye tűzép telepei az ideinél 1 000 vagonnal nagyobb mennyiséget kötöttek le és a 3. negyedévtől jelentősebb készleteket tárolnak azért, hogy a bányákban elforduló váratlan nehézségek esetén se legyen nagyobb fennakadás. felfújható műanyag raktárak felállítását is tervezik./mti/

--

bb. 55. elítélték a pacsai ruházati bolt szarkáit

vid fm/ká/11 la

1969. február 28.

a zalaegerszegi járásbírószék pénteken hozott ítéletet a pacsai földművelésügyi ruházati bolt fosztogatóinak bűnjében. körösi ferenc boltvezető, balázs istvánné volt bolti eladó, dávid istván, a pacsai általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet volt elnöke, simon ferencné és péntek lászlóné eladók álltak a bíróság előtt a társadalmi tulajdonnal szemben bünszövetkezetben és folytatólagosan elkövetett csalás és sikkasztás vádjával. a bíróság új módját eszelték ki: az évi 10 000 - 15 000 forint többletet 1963-tól rendszeresen kiemelték a kasszából. mivel ezt kevésnek találták, 1965-ben 70 000 majd a következő két évben 40 000 - 40 000 forintot sikkasztottak el.

a bíróság körösi ferencet négy és fél évi balázs istvánnét három és fél évi, dávid istvánt két évi szabadságvesztésre, simon ferencné egy évi szabadságvesztésre és 2 000 forint pénzbüntetésre, péntek lászlónét, pedig hat hónapi szabadságvesztésre és 1 500 forint pénzbüntetésre ítélte.

a negyed- és ötödrendű vádlott büntetését a bíróság felfüggesztette. az első-, másod- és harmadrendű vádlott fellebbezése folytán az ítélet nem jogerős./mti/

-- 40 --

18.40/11

1927

bb. 56. pipadohány - kostoló

vid fm/ká/11 la

1969. február 28.

a debreceni dohánygyár tanácstermében „pipadohány kostolót” tartottak pénteken az újfajta összeállítású dohányokból. régi panasz ugyanis, hogy a forgalomban levő pipadohányok nem eléggé illatosak, alacsony a nedvességtartalmuk.

a panasz orvoslására a magyar dohányipar kutató laboratóriuma vállalkozott, és új eljárást kísérletezett ki. összesen 10 új keveréket állítottak össze, s ezek közül a legjobbak kiválasztására hívtak össze pénteken fél napos „füstölésre”, tíz debreceni pipás embert.

az új pipadohányok az eddigi 14 féle illatosító anyag helyett 25 félet tartalmaznak. van bennük méz, cukor, kakaópor, glicerin, alkohol, stb.. hat elemből állt eddig a pácoló anyag, most 18 féleből készítették oldatot. a sztár pipadohányt a kísérletek során 25 féle dohányból vegyítették, hogy jobb legyen az illata.

a debreceni pipások által kiválasztott keverékeket gyártja majd a debreceni dohánygyár./mti/

--

bb. 59. a svéd kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető igazgatója

mné/zs/11 la

1969. február 28.

a svéd kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető igazgatója per-axel hildeman és helyettese, j. w. walldén budapestre érkezett. a svéd vendégek a kki vezetőivel a magyar-svéd kulturális együttműködés időszerű kérdéseiről tárgyaltak./mti/

--

- 41 -

18.45/11

1927

bb.57. tizenkét évi szabadságvesztésre ítélték a kalapácsos feleség-gyilkost

vid fm/ká/il la

1969. február 28.

a miskolci megyei bíróság ítéletet hirdetett a kalapácsos feleséggyilkos galamb elemér bűnygyében. mint hírül adtuk, galamb elemér 42 éves miskolci lakos, a diósgyőri kohászat olvasztómunkása az utóbbi években rendezetlen családi viszonyok között élt. a korábban munkájában helytálló, kifogástalanul dolgozó férfi az utóbbi időkben ki-kimaradozott, italozott, s bár ő maga kapcsolatot tartott egy asszonnyal, feleségére féltékenykedett. emiatt többször volt vita, szóváltás köztük, sőt tettlegességre is sor került. tavaly december 15-én is össze szólköztek otthoni együttes italozás közben. az asszony először elmenekült a lakásból, majd amikor visszatért a veszekedés folytatódott és ekkor a férfi kalapáccsal úgy fejbe verte az asszonyt, hogy az többszöri koponyatörést szenvedett és sérülésebe a helyszínen belehalt. a férj ezután késsel öngyilkosságot akart elkövetni. a kórházi ápolás azonban megmentette életét.

a bíróság galamb elemért emberölés miatt tizenkét évi szabadságvesztésre ítélte és a közügyek gyakorlásától öt évre eltiltotta./mti/

bb. 60. ülést tartott a kneb

k ol/gk/zs/il la

1969. február 28.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén megtárgyalta és elfogadta a magánlakás-építést befolyásoló főbb tényezők vizsgálatának programját. a vizsgálat kiterjed a tanácsszervekre, az otp-re, a tűzép-telepekre, a tervezőkre és a lakás-kivitelező vállalatokra. a népi ellenőrök fölkeresik az építkezőket is és meghalgatják véleményüket arról, hogy az eddigi intézkedések milyen segítséget jelentenek a magánérből történő lakásépítésekhez, a koncentrált, gazdaságos és korszerű építési követelmények megvalósításához. a vizsgálat a családiházépítkezésekre és a társasház építkezésekre egyaránt kiterjed.

/folyt.köv./
19.00/gy

- 42 -

1922

bb. 60./ ülést ... folyt./ il

megvizsgálja a népi ellenőrzés az építőipari szerelvénygyártás és felhasználás helyzetét is. ismeretes, hogy az építkezések kivitelezését évek óta nehezíti a különböző berendezések, csövek felszerelések hiánya. a kneb a gyártó és a felhasználó vállalatoknál szövetkezeteknél, valamint a kereskedelemben vizsgálja meg ennek okait és az ellátás javításának lehetőségeit.

a kneb megtárgyalta és tudomásul vette a jelentősebb tőkés egyenlegjavító beruházások kapcsán vállalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséről készült jelentést, s megtárgyalta és elfogadta az egységes darabáru fuvarozási rendszer tapasztalatairól készült jelentést is./mti/

bb. 58. kilencszáz éves pesterzsébet

t gj/tr/zs/il la

1969. február 28.

az oklevelek tanúsága szerint aba /nembeli/ péter ispán kilenc évszázaddal ezelőtt alapította meg a százdi monostort és javadalmakkal látta el. az adományozott birtokok egyike - a jelenlegi 20. kerületi - gubacsipuszta volt, hét halással és a dunán levő szigettel, három ekényi szántóval és három szolgálival. ettől az időponttól számítják a pesterzsébetiek kerületük „életkorát”,.

az évforduló alkalmából pénteken az erzsébetiek a vasas művelődési központban emlékünnepséget rendeztek. dr. lakatos ernő, a pest megyei levéltár igazgatója emlékezett meg a jubileumról, majd több neves erzsébeti születésű színművész adott műsort.

a jubileum tiszteletére március 6-án a helytörténeti bizottság ünnepi ülésre hívja meg a helytörténészeket, majd március 15-én a pesterzsébeti dalos találkozóra kerül sor./mti/

1905/gy

- 43 -

1922

bb. 64./ Ibsen - dráma békéscsabai premierje

vid fm/11 la

1969. február 28.

a békéscsabai jókai színházban pénteken este bemutatták Ibsen „hedda gabler”, című háromfelvonásos színművét, amelyet hajdu henrik fordított magyarra. a címszerepet stefánik írén alakította. a darabot vass károly rendezte./mti/

--

bb. 61. nyolcezer fiatal a tanácsköztársasági szemle műsorain csongrádban

vid fm/11 ká la

1969. február 28.

dr. koncz jános, a csongrád megyei kisz -bizottság titkára pénteken szegeden sajtótájékoztatón ismertette a munkásmozgalmi évfordulókat köszöntő megyei ifjúsági programokat. többek között elmondotta, hogy a március 1-én kezdődő tanácsköztársasági szemle területi kulturális döntőin, helyi bemutatóin csongrád-ban mintegy nyolcezer fiatal lép színpadra, illetve zsűrik elé. az ipar- és képzőművészeti pályázatokra érkezett munkákat kiállításokon mutatják be hódmezővásárhelyen, mórhalmon és a megye sok más részén. a középfoku oktatási intézményekben március 21-én iskolnapokon emlékeznek meg az ötven évvel ezelőtti eseményekről. szinte minden kisz-alapszervezet fiataljai találkoznak majd egykori vörös katonákkal, a munkásmozgalmi veteránjaival. március 22-én csongrád városban rendezik meg a „vörös katonák útján”, elnevezésű ifjugárdista akadályversenyt, jórészt azon a területen, ahol ötven éve a magyar vöröskatonák nehéz harcokban álltak ellen azintervenációs csapatoknak.

hazánk felszabadulásának évfordulóját köszöntik az április 1-3 között szegeden megtartandó „magyar-szovjet barátság”, elnevezésű országos ifjúsági szemináriummal. erre az eseményre hazánk minden részéből mintegy háromszáz kisz-vezetőt várnak.

az előadások többek között a magyar-szovjet gazdasági, kulturális, ifjúsági kapcsolatokat elemzik./mti/

--

- 44 -

19.10/11

1942

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. február 28.

bb. 65. az elnöki tanács ülése

gy/la

1969. február 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megerősítette a magyar népköztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége között kötött kulturális és tudományos együttműködési egyezményt.

törvényerejű rendeletével a felsőfoku hiras- és műszeripari technikum, valamint a felsőfoku villamosgépipari technikum egyesítésével létrehozta a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt álló kandó kálmán villamosipari műszaki főiskolát.

elhatározta megyei /fővárosi/ bírósági és járáshirósági /városi, városi kerületi bírósági/ népi ülnökök 1969. május 16 és június 30. közötti választását.

megtárgyalta és elfogadta az igazságügyminiszter jelentését a kegyelmi ügyek intézésének 1968. évi tapasztalatairól.

végül a szarvasi járáshoz tartozó örménykut község területén kardos néven új község szervezését határozta el.

- x x x -

/folyt. köv./

18.38/11

- 1 -

1942

tizenkét esztendővel ezelőtt írta alá a magyar népköztársaság és a szovjetunió kormánya az első kulturális és tudományos együttműködési egyezményt. ennek alapján sokrétű, gazdag kulturális csere fejlődött ki országaink között.

1966. júniusában került sor a magyar-szovjet kulturális és tudományos együttműködés távlati tervének kidolgozására. 1967. májusában megalakult a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság, amely újabb lehetőségeket tárt fel kapcsolataink bővítésére.

az 1968. novemberében aláírt új egyezmény alapvető vonása, hogy a kulturális és tudományos cserék mellett a közös munkára - együttes kutatásokra, alkotásokra - helyezi a hangsúlyt.

ennek megfelelően mindkét fél széleskörűen fejleszti a kooperációt és a szakosítást, támogatja közös kutatóintézetek és tudományos laboratóriumok felállítását, kutató-, tervező- és szerkesztő-kollektívák létrehozását, a közös és kölcsönös publikációs tevékenységet. a szakemberek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a társadalomtudományok eredményeinek az ideológiai harcban való közös felhasználására. külön fejezet foglalkozik a kölcsönös szakemberképzéssel, az oktatási együttműködéssel. ennek keretében a két fél elősegíti a felsőoktatási intézmények és az egyes tanszékek közötti közvetlen kapcsolatok kibővítését, az oktató-nevelő és kutató tevékenység összehangolását. támogatják oktatók, nyelv- és irodalomtanárok, lektorok közreműködését és munkavállalását egymás országában. az eddiginél szélesebb keretek között teszik lehetővé egyetemi hallgatók és aspiránsok képzését egymás egyetemeken és főiskoláin, továbbá részvételüket termelési gyakorlatokon, nyelvtanfolyamokon, és szoros együttműködést valósítanak meg a tudományos minősítés területén.

1. folyt. köv.

18.50/gy

- 2 -

1937

a szerzők felek elősegítik a közös művészeti és közművelődési alkotó tevékenység valamennyi hasznos formáját, művek közös kiadását, közös szerzői kollektívák létrehozását, a gyártási és szolgáltatási kooperációt, közös művészeti fesztiválok, továbbá találkozókat szervezését, amelyeken időszerű elméleti, művészeti problémákat vitatnak meg.

különös gondot fordítanak műfordítók képzésére és továbbképzésére. arra szintén lehetőség nyílik, hogy a kulturális és tudományos élet képviselői saját kezdeményezésükre is tanulmányutakat tegyenek a másik országban, közvetlenül alakítsanak ki személyes kapcsolatokat. rögzíti az egyezmény a kulturális külkereskedelem feladatait is.

az egyezmény nagy jelentőséget tulajdonít a szocialista országok közötti többoldalú kulturális és tudományos együttműködés további tökéletesítésének.

x x x

az 1966-ban megválasztott bírósági népi ülnökök megbízatása az idén lejár.

a népi ülnököket üzemek, vállalatok, állami gazdaságok, termelészövetkezetek, társadalmi szervek és intézmények dolgozói, valamint a lakóközösségek jelölik és az illetékes tanácsok választják meg.

x x x

a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola gyenge- és erősáramu karokra tagozódik, híradásipari, műszeripari, alkatrészgyártó, villamosgép- és készülékgyártó és automatika szakon képez üzemmérnököket.

a főiskola nappali tagozatán a képzési idő három év.

a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskolára való jelentkezés és felvétel rendje azonos a műszaki felsőoktatási intézmények jelentkezési és felvételi rendjével./mti/

..

18.55/gy

- 3 -

1937

bb. 62. irányelvek a tsz-ek belső ellenőrzésének továbbfejlesztésére - összehívják a tsz szocialista brigádvezetők első tanácskozását - ülést tartott a tot elnöksége

t kf/kf/ie/gy/la

1969. február 28.

a termelőszövetkezetek országos tanácsának felhatalmazására a tot elnöksége - külön munkabizottság segítségével - megvizsgálta a tsz-ek belső ellenőrzésének helyzetét, tapasztalatait, az új szövetkezeti törvény alapján kialakult gyakorlatot. a vizsgálat eredményét pénteki ülésén tárgyalta meg az elnökség, amely a vita alapján kialakította ezzel kapcsolatos állásfoglalását, s irányelveket állított össze a belső ellenőrzés fejlesztéséhez.

az elnökség megállapította egyebek között, hogy a termelőszövetkezetek ellenőrzési rendszere a társadalmi és tulajdonosi érdekeket egyaránt szolgálja, segíti a jövedelmező gazdálkodást, a hatékony vezetést, a kárt okozó cselekmények megelőzését, illetve feltárását. ugyanakkor fogyatékosként állapította meg, hogy még nem mindenütt értékelik kedvezően a belső ellenőrzés intézményét, nem ismerték fel politikai és öngazgatási jelentőségét. a testületi szervek, a tisztségviselők és az üzemi vezetők egy része sem működik e tekintetben megfelelően. s az ellenőrző bizottságok munkája, összetétele is további javításra szorul.

az irányelvek szerint a tagságnak tulajdonosi pozíciójából eredően tartalmasabb ellenőrzést kell gyakorolnia. minden tisztségviselőnek és üzemi vezetőnek ügyrendi kötelességként kell ellenőriznie intézkedései végrehajtását. az elnökség javasolja, hogy ezzel egészítsék is ki a tsz-ek ügyrendjét. további javaslat, hogy az ellenőrző bizottságok, munkájuk színvonalasabbá, rendszeresebbé tétele érdekében vonják be a pénzgazdálkodásban jártas, az üzem gazdaságát átfogóan értékelni képes szakembereket. a bizottságok elnökei és tagjai 1970-ig végezzék el a jogaikat, kötelességeiket és az ellenőrzés módszereit ismertető tanfolyamokat. dolgozzák ki a teljes feladatkörüket felölelő munkatervüket, amelybe vegyék be az egész gazdálkodás évi legalább egyszeri ellenőrzését.

/folyt. köv./
1969. 2. 28.

- 45 -

xé 207

bb. 62. / Irányelvek... 1. folyt./ gy

az elnökség szükségesnek tartja, hogy a területi szövetségek jobban segítsék a szervezetek belső ellenőrzési tevékenységét, gondoskodjanak a szervezetek általános ellenőrzéséhez a szükséges szakértőkről, s tapasztalatcserékkel is segítsék az ellenőrző bizottságok és a szakértők munkáját. az elnökség végül felkéri a területi szövetségeket, hogy ismeretessék széles körben az irányelveket és foglalkozzanak intenzíven, rendszeresen a szervezetek belső ellenőrzésével.

az elnökség ügyrendjén szerepelt a termelőszövetkezetek szocialista brigádvezetői első értekezletének előkészítése. úgy határoztak, hogy a tanácskozást március 24-re hívják össze./mti/

bb. 63. agyonlőtte férjét - hétévi szabadságvesztésre ítélték
vid-fm/ká/gy/la 1969. február 28.

emberölés vádjával állt az esztergomi megyei bíróság előtt Kubola Károlyné 35 éves ácsi cukorgyári dolgozó. Kuboláné a múlt év decemberében férjét - aki körzeti rendőri megbízott volt -, annak szolgálati fegyverével mellbelőtte, a férfi a helyszínen meghalt. az asszony tettét rossz családi viszonyai miatt erősen megromlott idegállapotban követte el. férje iszapos, brutális ember volt, aki már a házasságkötés napján megverte, nagyon gyakran tért haza ittasan és ilyenkor nemcsak feleségének, hanem 11 éves kislányuknak és 6 éves kisfiuknak is kijutott az ütlegelésből. az utóbbi hónapokban különösen elszaporodtak az ilyen esetek. a férfi - bár felettései is többször felelősségre vonták - nem változtatott magatartásán. az asszony úgy érezte, hogy már nem bírja a torturákat, s egyik este annyira elkeseredett, hogy elhatározta: öngyilkos lesz. meglátta férje szolgálati fegyverét, magához vette. gyermekeire való tekintettel azonban úgy döntött, nem hagyja őket iszapos férjére, hanem őt teszi el láb alól és az alvó emberre lött.

Kubolánét a bíróság hétévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. enyhítő körülményként vette figyelembe beismerését, büntetlen előéletét és brutális megaláztatását, ami cselekményének indítóoka volt. az ítélet nem jogerős, a vádlott és védője fellebbezett./mti/

19. 20/11

Al 207

- 46 -

bb. 66. építészeti fotókiállítás

1 sb/gk/1e/il la

1969. február 28.

a magyar építőművészek szövetségének székházában pénteken délután Csaba László főtitkár megnyitotta a legutóbbi építészeti fényképpályázat anyagából rendezett kiállítást. mintegy 200 képet mutatnak be a legjobb pályaművekből. a fényképanyagnak csaknem a fele a hazai szecessziós építészeti stílus korát dolgozta fel: az anyag másik része a mai modern építészet és a népi építészet legszebb alkotásait mutatja be. a kiállítást március 13-ig tekinthetik meg az érdeklődők a szövetség 8. kerületi dienes László utca 2. szám alatti székházában./mti/

bb. 68. időjárásjelentés

tr 1l la

1969. február 28.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este
szárazabb idő

várható időjárás szombat estig: erősen felhős, párás többfelé ködös idő, legfeljebb szórvaosan fellépő szitálás-sal, kisebb havazással. időnként kissé megélnkülő északkeleti, keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 plusz 5 fok között./mti/

bb. 69. megkezdődtek a kiszöv-ök választmányi ülései

1 kf/kf/1e/il la

1969. február 28.

pénteken megkezdődtek a kisipari szervezetek szövetségei - a kiszöv-ök - választmányi ülései. az 1140 szervezetet s csaknem 300 000 tagot képviselő szakmai szövetségek egyebek között megvitatják az új alapszabály-mintát és az alapszabályok elkészítésének irányelveit.

a budapesti vegyi- és műanyagipari kiszöv választmányának pénteki ülésén részt vett és felszólalt rév Lajos, az okisz elnöke./mti/

--

- 47 -

Al 207

bb. 67. tizennégyezer holddal csökkent a belvizzel borított terület - tizenöt folyót őriz még árvízvédelmi készültség

ö sb/vid gk/1e/1l la

1969. február 28.

a megáradt folyók nagy részén mérséklődtek az árhullámok. így a fehér- és a fekete körös és a takta mellől most már visszavonták az érvelmi készültség erőt, a vízügyi igazgatóságok összesen 15 folyót őriznek még első- másod- és harmadfoku készültségben. a zagyva torkolati szakaszán néhány nappal ezelőtt jászteleknél a maximumot 30 centiméterrel meghaladó vízszinttel tetőzött az áradás. a péntek délutáni jelentések szerint a tetőzés óta 130 centiméterrel apadt a víz, de a harmadfoku készültséget továbbra is fenntartják.

a vízügyi igazgatóságok, a tanácsok és a mezőgazdasági nagyüzemek, vízgazdálkodási társulatok országsszerte nagy erőket vontak össze a belvizzel borított területek víztelenítésére. pest megyében újabb gondot jelent, hogy több víztározó már színültig megtelt. a vácszentlászlói tározó tölmást, az őrszentmiklósi tó vize pedig vácrátót községet fenyegeti. ezért pénteken a megyei tanács mind a két körzetben harmadfoku belvízvédelmi készültséget rendelt el. megtelt a duna-tisza csatorna, a dunavölgyi főcsatorna, az 1. árapasztó és a 30. számú csatorna medre is. nagyteljesítményű szivattyukat emelik át a vizet a soroksári duna-ágba, de egyúttal megnyitották a tassi zsillopet is, nehogy a duna-ág telitődése okozzon újabb gondokat. a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság gépesített árvízvédelmi osztaga „megcsapolta”, a gátat, s így az áradástól fenyegetett turai és hévízgyörki szakaszon már apad a víz. a benta-patak mentén is enyhült a helyzet: megszüntették a készültséget.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság az algyői olajmező védelmére pénteken másodfoku belvízvédelmi készültséget rendelt el az algyői-tápi körzetben. a csondrád megyei termelőszövetkezetek belvízvédelmi őrségeket szerveztek. a földeken rekdt viz eltávolítására lecsapoló árkokat ástak és megtisztították a befogadó csatornákat.

/folyt.köv./

19.432/e

AL

- 48 -

bb. 67./ tizennégyezer ... folyt./ 1l

a tiszántúli vízügyi igazgatóság debrecen, görbeháza, hajduböszörmény, hajdunánás és hajdunaház határában ideiglenes vész-tározóba vezetett csaknem félmillió köbméter vizet. több helyen vizsgálatot végeztek, hogy található-e még a földben fagyos vízzáró réteg. néhány helyen maradt még a földben jeges réteg, de a számítások szerint rövidesen „kiolvad”, s a talaj fokozottabban szívja magába a belvizet.

a vízügyi igazgatóságok újabb hatvan hordozható szivattyút állítottak fel a belvizzel leginkább elborított területeken. ezekkel együtt pénteken összesen 190 nagyteljesítményű szivattyutelep és 263 hordozható szivattyú másodpercenként 440 köbméter vizet emelt át a csatornákból a folyókba. ugyszólván éjjel-nappal dolgoznak a szivattyúk. az utóbbi 24 órában kedvezett, hogy csapadékból kevesebb utánpótlást kaptak a belvizes területek, s a hóolvadásból keletkező pótlással már könnyebben elbántak a szivattyúk. így az előző napi 275 000 -ról 261 000 -re, tehát 14 000 holddal csökkent az országban a belvizzel borított terület. pénteken már az utolsó két csatornán is befejezték a víz levonulását akadályozó torlódó jég felrobbantását, s miután lényegesebb csapadékpótlásra továbbra sem kell számítani, várható, hogy meggyorsul a belvíz levezetése./mti/

.-.

bb. 70. 835 milliós forgalom, 35.4 napos részesedési alap - nyilvános évváró mérlegbeszámoló a ruházati boltnál

1 kf/kf/1e/1l la

1969. február 28.

az állami vállalatoknál szokatlan újszerű formáját választotta a fővárosi ruházati bolt az éves munka értékelésének. a vállalat - mintegy 400 dolgozójának részvételével - pénteken a kpvdz jókai utcai színháztermében ünnepélyes nyilvános évváró mérlegbeszámolót tartott.

szirtes györgy igazgató arról számolt be, hogy a vállalat eredményesen zárta az új gazdasági mechanizmus első esztendejét. olyan körülmények között, amikor a ruházati kereskedelem nagy gondokkal küzdött, a vállalat 60 üzlete mintegy 3.5 millió bevételt szolgáltatott ki, s 835 millió forintos forgalmat bonyolított le, 10 százalékkal nagyobb az előző évinél. kedvező eredmények alapján 2.3 millió forint - 35.4 napnak megfelelő részesedési alapot képezhettek. - a nyereségrészesedést szombaton ki is fizetik dolgozóiknak./mti/

.-.

- 49 -

bb. 71. fogadás az ndk nagykövetségen

t fe/tr/gy/la

1969. február 28.

gerhard spakowska alezredes, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja pénteken este fogadást adott a nagykövetségen a nemzeti néphadsereg fennállásának 13. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a néphadsereg vezérkari főnöke, borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, papp árpád, a munkásőrség országos parancsoka, molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára, jakus jeno, a külügyminisztérium csoportfőnöke. ott volt néphadseregünk tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, a társ fegyveres testületek több vezetője, a honvédelmi minisztérium, s a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

dr. herbert plaschke nagykövettel az élen résztvettek a fogadáson az ndk nagykövetségének diplomatái, jelen volt a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több más vezetője, számos katonai és légügyi attaséja. megjelent i.v. tutarinov vezérezredes, a varsói szerződés egyesített fegyveres erők főparancsnokságának magyarországi képviselője, és b.p. ivanov altábornagy, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselője./mti/

..

- v é g e -

- 50 -

2107 bel